

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Освітня програма	22654 Науки про Землю
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	103 Науки про Землю

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	341
Повна назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Ідентифікаційний код ЗВО	02125266
ПІБ керівника ЗВО	Цепенда Ігор Євгенович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	https://pnu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/341>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	22654
Назва ОП	Науки про Землю
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	103 Науки про Землю
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Тип освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Повна загальна середня освіта, ОКР «молодший спеціаліст», Молодший бакалавр
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра географії та природознавства
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра політології; кафедра української мови; кафедра іноземних мов; кафедра філософії, соціології та релігієзнавства; кафедра математики та інформатики і методики навчання; кафедра історії України і методики викладання; кафедра хімії середовища та хімічної освіти; кафедра матеріалознавства і новітніх технологій; фізики і методики викладання; кафедра фізичного виховання.
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	76008 м. Івано-Франківськ, вул. Галицька 201Д
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	141398
ПІБ гаранта ОП	Сав`юк Мирослав Іванович
Посада гаранта ОП	Доцент
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	myroslav.saviuk@pnu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(066)-926-77-27
Додатковий телефон гаранта ОП	<i>відсутній</i>

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	3 р. 10 міс.
заочна	3 р. 10 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-професійна програма "Науки про Землю" розроблена відповідно до постанови КМУ «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 р. № 266, затверджена Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 7 від 30.08.2016 р.) та введена в дію Наказом ректора № 190/0605-С від 31.08.2016 р. Постановою Кабінету Міністрів України №53 1 лютого 2017р. затверджено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. В результаті змін до спеціальностей галузі знань «Природничі науки» була введена спеціальність 106 «Географія» і у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» було впроваджено ОП «Географія» та модернізовано ОП "Науки про Землю".

Після оприлюднення ОП на сайті кафедри (<https://kgip.pnu.edu.ua/освітні-програми-та-навчальні-плани/>) та обговорення оновлена ОП за спеціальністю «Науки про Землю» була розглянута на кафедрі географії та природознавства (протокол № 7 від 14.02.2017 р.), рекомендована Вченою радою факультету природничих наук (протокол № 4 від 16.02.2017 р.) і затверджена рішенням Вченої ради ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 4 від 26.04.2017 р.) та введена в дію Наказом ректора № 85/0605-С від 28.08.2017 р. Під час впровадження ОП в освітній процес виникла необхідність з метою підвищення ефективності навчального процесу, змінити склад проектної групи і групи забезпечення. До складу проектної групи та групи забезпечення, які відповідальні за підготовку здобувачів вищої освіти зі спеціальності 103 Науки про Землю у галузі 10 Природничі науки ввійшли: Сав'юк Мирослав Іванович (доцент кафедри географії та природознавства, кандидат геолого-мінералогічних наук); Климишин Іван Антонович (доктор фізико-математичних наук, Академік АН ВШ України, професор кафедри фізики та методики викладання); Фоменко Наталія Володимирівна (доцент кафедри географії та природознавства, кандидат географічних наук).

У 2019 році у зв'язку із затвердженням стандарту вищої освіти за спеціальністю 103 "Науки про Землю" для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ МОНУ №730 від 24.05.19 р.) дану ОП за ініціативи гаранта оновлена і розглянута на кафедрі географії та природознавства (протокол № 10 від 21.06.2019 р.), рекомендована Вченою радою факультету природничих наук і затверджена рішенням Вченої ради ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 6 від 26.06.2019 р.) та введена в дію Наказом ректора № 97/0605-С від 29.08.2019 р.

У 2020 році ОП оновлено із врахуванням зауважень експертів та галузевої експертної ради і буде введено в дію з 1 вересня 2021 року.

ОП враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій і встановлює: термін підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні, нормативну (обов'язкову) та вибіркочу (за вільним вибором студента) частини навчальних дисциплін, їх інформаційний обсяг, форми проведення занять та контролю знань, програмні компетентності та результати навчання, вимоги до структури та змісту навчальних дисциплін. Структурний підрозділ, що забезпечує реалізацію ОП «Науки про Землю» – кафедра географії та природознавства факультету природничих наук. Заняття за розкладом проводяться з використанням аудиторного фонду цього ж факультету або при необхідності онлайн-платформ (d-learn.pnu.edu.ua, zoom, googl-meet, Cisco Webex).

Основою ОП є підготовка висококваліфікованих кадрів, які здатні розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області наук про Землю або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів, а також процесів із використанням комплексу міждисциплінарних зв'язків.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2020 - 2021	0	0	0	0	0
2 курс	2019 - 2020	4	4	0	0	0
3 курс	2018 - 2019	2	2	0	0	0
4 курс	2017 - 2018	13	11	2	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	22654 Науки про Землю 10677 Географія
другий (магістерський) рівень	11139 Географія 22653 Науки про Землю
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	програми відсутні

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	103221	32209
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	103221	32209
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>освітня програма 2017.pdf</i>	otBPOgaE6hJWhYHPHbthiuh/LSlo3ZIacBkSjl4Uiyo=
Освітня програма	<i>освітня програма 2020.pdf</i>	/xH8TYWWL1fTGQVhjiDIwhPE4oRpvGgSeaLXbLQja8U =
Навчальний план за ОП	<i>навчальний план 2017.pdf</i>	w4pNlZe+gkBmviy7XllADV3LiiZREanu054J4UXoK+M=
Навчальний план за ОП	<i>навчальний план 2020.pdf</i>	vPpIhhv+FAZaBxvCexTV1xZoQkxZMbP8oDUMAS6Wz M=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>рецензія_Ковтун.pdf</i>	WwOoLZqAISNahWrkEgQBx+8xyh7apYYfNeOUsyC6Ae k=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>рецензія_Фригович.pdf</i>	qoezj9lejBAeNghHXkCVCijbHJ8KovF+1NkRjwD1ok8=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>рецензія_Гавришук.pdf</i>	s4KSsemeyIObBMFRdF563NObyAltDfSPK6iTLNSv1p0=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>рецензія_Пліхтяк.pdf</i>	EWMNSKMTUnaLNog+oJSirdlgSfD11kiw/VofqP1+Bpc=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Зміст підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з галузі знань 10 «Природничі науки» спеціальності 103 «Науки про Землю» відповідає державним вимогам, потребам ринку праці та розвитку здобувачів освіти як особистості, так як підготовка здійснюється згідно затверджених освітньо-кваліфікаційних характеристик та освітньої програми, яка спрямована на формування професійної й загальної культури випускників і ґрунтується на гуманістичних засадах сучасності.

Метою ОП є формування у здобувачів вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі наук про Землю та практичні проблеми в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук про Землю і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. ОП покликана надати базові

знання з природничих наук, математики та інформаційних технологій в обсязі, необхідному для дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів у геосферах.

Особливістю ОП є: міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців наук про Землю та формування компетентностей метеоролога. Це дасть змогу здобути уміння та навички організації досліджень у галузі гідрометеорології, планування розміщення продуктивних сил, організації роботи гідрологічних, метеорологічних постів і станцій, метеомайданчиків тощо.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі підготовки бакалавра ОП «Науки про Землю» відповідають Стратегії розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» на 2020-2025 рр.", яка затверджена Вченою радою університету (протокол № 6 від 26.06.2019 р. <https://pnu.edu.ua/стратегія-розвитку-університету/>). З метою дотримання місії та стратегії розвитку університету розроблено: «Путівник для науковця» <https://nauka.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/122/2020/02/Путівник-для-науковця-ПНУ-16.09.2020.pdf>.

Цілі ОП проявляються у наступних аспектах: освіта – надання якісних освітніх послуг для підготовки високопрофесійних фахівців; наука – формування сучасного дослідницького університету – центру генерування інноваційних ідей та їх реалізації; регіон – спрямування освітнього та наукового потенціалу випускників на розвиток регіону. Польові дослідження та виробнича практика студентів реалізуються в рамках проєкту Міжнародного наукового центру «Обсерваторія» <https://observatorium.pnu.edu.ua/>, в рамках якого є можливість постійного моніторингу елементів атмосфери і природного довкілля Карпатського регіону. ОП реалізовується участю студентів у наукових конференціях, гуртках (Положення про науковий гурток, проблемну групу https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/2264_200127182602_001.pdf), у ході виробничої практики (Положення про практику <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/наказ-805.pdf>) та участю викладачів кафедр в освітніх заходах.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Вплив здобувачів на якість ОП проводиться за рахунок діяльності студентського самоврядування та під час аудиторних занять шляхом надання пропозицій щодо вдосконалення ОП викладачам та Вченій раді факультету природничих наук. Студентський сенат (<https://fnp.pnu.edu.ua/студентський-сенат/>) і профком студентів (<https://fnp.pnu.edu.ua/студентський-сенат-2/>) у своїй діяльності долучаються до обговорення та виявлення своїх побажань щодо якості ОП, розуміння майбутніх компетентностей. Побажання і пропозиції здобувачів вищої освіти щодо формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП висловлювались в процесі опитування на сайті Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/>, а також безпосередньої їх участі в засіданнях кафедри (протоколи засідань кафедри географії та природознавства № 4 від 11.11.2020 р.).

- роботодавці

Майбутні випускники є ресурсом для роботодавців, що працюють в області наук про Землю і задовольняють їх вимогам. Підтвердженням є довгострокові угоди з державними установами міста та області, в рамках яких проходить підвищення кваліфікації, стажування, угоди про проходження виробничих практик, спільні проведення конференцій, семінарів з актуальних проблем науки і практики тощо. Між кафедрою та стейкхолдерами укладені угоди про співпрацю (повний їх перелік наведений: <https://kgip.pnu.edu.ua/103-науки-про-землю/>). Зовнішні стейкхолдери залучаються до обговорення як ОП в цілому, так і до наповненості освітніх компонентів. Кафедра веде постійний діалог з роботодавцями та місцевою владою щодо врахування сучасних тенденцій галузі в навчальному процесі.

- академічна спільнота

На засіданнях кафедри регулярно обговорюються побажання зацікавлених осіб до вдосконалення програм курсів. Представники академічної спільноти також висловлюють свої побажання при розгляді ОП на науково-методичній та вченій радах факультету природничих наук. Це виражалося, зокрема, у висловленні побажань і наданні пропозицій щодо формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП, переліку навчальних дисциплін, форм організації та методів навчання, форм та методів оцінювання результатів навчання. Обговорення зазначених аспектів освітньої програми проводилось на засіданнях кафедри географії та природознавства (протоколи засідань кафедри № 6 від 13.01.2020 р, №10 від 21.06.2020). Таким чином, сформовані програмні результати навчання, що стосуються здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів сучасної науки.

- інші стейкхолдери

До формулювання цілей та програмних результатів навчання за ОП долучилися представники державних структур – Івано-Франківського обласного центру з гідрометеорології; управління екології та природних ресурсів у Івано-Франківській області; головного управління Держгеокадастру в Івано-Франківській області; Галицького НПП та комунального підприємства «Дністровський регіональний ландшафтний парк імені Сергія Дідича». Це дозволило залучати їх на різних етапах розробки, удосконалення та реалізації ОП і суттєво розширити можливості

проведення освітньої діяльності. Важливою складовою такої співпраці є залучення представників державних і комунальних структур до відстеження тенденцій розвитку та визначення пріоритетних завдань у підготовці майбутніх фахівців; запровадження нових методик навчання та використання доступних технічних ресурсів; проведення спільних навчально-методичних та наукових заходів тощо.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Цілі ОП та програмні результати навчання відповідають тенденціям розвитку спеціальності та ринку праці. Колектив кафедри географії та природознавства постійно співпрацює з керівниками управлінських структур, партнерами та потенційними роботодавцями міста й області, досліджуючи ринок праці з даної спеціальності. Тенденції розвитку спеціальності презентуються на міжнародних конференціях, викладачі періодично приймають участь в міжнародних спеціалізованих конференціях: The conference – with international participation “ATMOSPHERE and HYDROSPHERE”, Vatra Dornei, October 04-07. 2018 (сертифікат https://kgip.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/73/2021/01/Certificate-conference-Atmosphere-and-Hydrosphere_Romania.pdf). Систематично проводяться зустрічі з випускниками кафедри по визначенню пріоритетів та покращенню умов для підготовки кадрів (<https://kgip.pnu.edu.ua/>). Тенденції подальшого розвитку спеціальності та можливостей розширення діапазону працевлаштування випускників за даною ОП систематично розглядаються на засіданнях кафедри, Вченої ради факультету природничих наук.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Випускники кафедри здійснюють надання освітніх послуг на території сусідніх Закарпатської, Тернопільської, Львівської та інших областей (вчитель географії та біології, керівник краєзнавчо-туристичного гуртка у закладах загальної середньої, професійно-технічної освіти, методист). Отримані результати навчання також впроваджуються випускниками в процесі роботи у закладах Головного управління Держгеокадастру в Івано-Франківській області, Управління культури, національностей та релігій (спеціаліст у галузі туризму та екскурсій, науковий співробітник музейного закладу), національних природних парках, сільських радах тощо. Галузевий контекст реалізується при вивченні теоретичних основ та прикладних аспектів таких курсів, як «Географія природоохоронних територій», «Біогеографія», «Геофізика і геохімія ландшафтів», «Методи гідрометеорологічних вимірювань» та «Географія природних ресурсів». Регіональний контекст є обов'язковим елементом програмних результатів навчання таких дисциплін, як «Фізична географія України», «Суспільна географія України і світу», «Фізична географія Українських Карпат» і «Сталий розвиток регіону». Тематика практичних завдань і наукових робіт здебільшого пов'язані з Прикарпаттям, Івано-Франківською областю та містом.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час роботи над ОП був здійснений глибокий аналіз існуючих ОП зі спеціальності 103 Науки про Землю, розміщених на офіційних сайтах університетів України, зокрема: Київського національного університету ім. Т. Шевченка, Львівського національного університету ім. І. Франка, Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова, Дніпровського національного університету ім. О. Гончара, аналогічних іноземних програм: Поморської академії (м. Слупськ, Республіка Польща), з якою кафедра тісно співпрацює в рамках двосторонньої угоди про академічний обмін студентів протягом одного семестру та програми «Два дипломи». Так, з ОП інших університетів Європи залучені підходи до запровадження поліфункціональних, міждисциплінарних, багатокomпонентних компетентностей.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 24.05.2019 р. № 730 введено в дію Стандарт вищої освіти зі спеціальності 103 – Науки про Землю. Освітня програма зі спеціальності 103 Науки про Землю приведена у відповідність до цього стандарту. Зокрема, переглянуто перелік компетентностей випускника, перелік компонентів освітньої програми для формування інтегральної компетентності (здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області наук про Землю або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умовами недостатності інформації); змінено матриці відповідності визначених стандартом компетентностей дескриптором НРК та матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 103 "Науки про Землю" для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджений наказом МОН України № 730 від 24.05.2019 р.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

240

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

240

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

60

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

ОП ґрунтується на загальновідомих наукових результатах із врахуванням сьогоденного стану наук про Землю, орієнтує на підготовку фахівців, які спеціалізуються на метеорології, для яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра (фахівець з метеорології, кліматолог, метеоролог, технік (природознавчі науки). Зміст ОП має чітку структуру. Виконання програми дозволяє студентів: сформуванню професійні компетентності у галузі наук про Землю; опанувати теоретичні основи метеорології та кліматології, гідрології, геофізики та геохімії ландшафтів, геоєкології; здобути уміння і навички організації досліджень у галузі гідрометеорології, організації роботи гідрологічних, метеорологічних постів і станцій, метеомайданчиків. Освітні компоненти, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему і належать до таких основних змістовних блоків як цикл загальної підготовки і цикл професійної підготовки. Дисципліни, які входять до циклу загальної підготовки формують світогляд та теоретико-методологічне підґрунтя для вивчення дисциплін циклу професійної підготовки. Останній включає дисципліни, які формують систему ключових та предметних компетентностей теоретичного та практичного рівнів. Так, серед обов'язкових дисциплін теоретичної підготовки в ОП передбачено вивчення курсів фізики з основами геофізики, загального землезнавства, основ метеорології, загальної гідрології з основами океанології, геофізики і геохімії ландшафтів, фізичної географії Українських Карпат. Такі освітні компоненти, як картографія з основами топографії, методи гідрометеорологічних досліджень, комп'ютерні технології та їх застосування в метеорології, застосування ГІС в гідрометеорології дозволяє здобувачам вищої освіти оволодіти методиками і технологіям, які потрібно вміти застосовувати на практиці. Запропоновані вибіркові дисципліни забезпечують поглиблене вивчення дисциплін як теоретичного так і практичного спрямування (основи агрометеорології, основи екологічного моніторингу атмосфери, географія природних ресурсів, фізична метеорологія, фізика атмосфери, синоптична метеорологія, рекреаційні ландшафти тощо. Практичні навички користування інструментами та обладнанням для здійснення та опрацювання матеріалів гідрометеорологічних спостережень здобувачі вищої освіти виробляють під час навчальних професійних практик. Система усіх освітніх компонентів загалом дозволяє досягти програмних цілей та результатів навчання бакалаврів ОП «Науки про Землю».

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується передусім через вільний вибір дисциплін <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-realizatsii-zdobuvachamy-vyshchoi-osvity-DVNZ-Prykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-V.-Stefanyka.pdf>, через визнання результатів академічної мобільності студентів (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu.pdf>), через можливість перезарахування навчальних дисциплін (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-vyznachennia-akademichnoi-riznytsti-ta-perezarahuvannia-navchalnykh-dystsyplin-v-DVNZ-%C2%ABPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasylia-Stefanyka%C2%BB.pdf>)

Доброю підмогою для здійснення усвідомленого вибору дисциплін є «Студентський путівник» (https://ifk.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/10/Студентський_путівник_2019-20-21.10.pdf), з якого студенти першого навчального року отримують відомості про університет, свої права та обов'язки, студентські організації, дистанційну освіту, наукову бібліотеку, організацію навчального процесу. Реалізація індивідуальної освітньої траєкторії також сприяє право обирати теми курсових, кваліфікаційних робіт, визначати їх зміст, обирати методологію та методику виконання досліджень. Формування індивідуальної освітньої траєкторії відбувається і через базу виробничої практики (здобувач обирає базу практики із запропонованого переліку або пропонує свою).

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Відповідно до «Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» права на вільний вибір навчальних дисциплін» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-realizatsii-zdobuvachamy-vyshchoi-osvity-DVNZ-Prykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-V.-Stefanyka.pdf> студенти мають право на вільний вибір навчальних

дисциплін з переліку вибіркового дисциплін. Положення передбачає можливість вибору дисциплін з інших ОП та інших ОР. В університеті розробляється система автоматизованого вибору дисциплін через електронні кабінети студентів. Своє право на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачі вищої освіти даної ОП здійснюють шляхом вибору з переліку вибіркового навчальних дисциплін згідно навчального плану.

На першому етапі студенти ознайомлюються з переліком дисциплін (<https://kgip.pnu.edu.ua/вибіркові-дисципліни/>), їх обсягом та видом контролю. Завдяки силабусам, які розміщені на сайті кафедри (<https://kgip.pnu.edu.ua/основні-дисципліни-2/>) студенти можуть детально ознайомитися із змістом навчальних дисциплін. Здійснивши вибір, студенти в електронному форматі повідомляють кафедру. На наступному етапі кафедри опрацьовують заяви студентів та попередньо формують групи. Студентам, вибір яких не може бути задоволений з відповідних причин, вказаних у п.2.4 цього Положення, впродовж 5-ти днів повідомляється про відмову (із зазначенням причини) і пропонується зробити вибір із скоригованого переліку. Далі проводиться повторний запис студентів на вивчення навчальних дисциплін, остаточно опрацьовуються заяви студентів кафедрами, приймаються рішення про формування груп, перевірка контингенту. Сформовані списки груп подаються на затвердження декану Факультету.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка сприяє закріпленню компетентностей, набутих на практичних та лабораторних аудиторних заняттях, під час самостійної роботи (у вигляді підготовки проєктів), навчальних екскурсій, тощо. Засвоєнню практичних навичок сприяють навчальні фізико-географічна (3 семестр) і професійно-метеорологічна (6 семестр) та виробнича (8 семестр) практики. Їх планування визначається положенням про організацію та проведення практики (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/наказ-805.pdf>). Умови проходження практики визначаються програмою практики (<https://kgip.pnu.edu.ua/практика/>), яка затверджена на засіданні кафедри (протокол №1 від 15.09.20 р.), в якій вказано види і форми перевірки рівня сформованості необхідних умінь та навичок, вимоги до звіту студента. Під час виробничої практики студент поглиблює свої знання через застосування відповідних методів збору, реєстрації та аналізу даних, підготовки аналітичної звітної документації (<https://kgip.pnu.edu.ua/практика/103-науки-про-землю/>). Коректування змісту практичної підготовки, цілей і завдань здійснюється на основі звітів здобувачів про проходження практики, в яких відображаються відповідні конкретні побажання і рекомендації студентів та по завершенню виробничих практик - роботодавців (протокол засідання кафедри №3 від 22.10.20 р.; №9 від 11.04.20). Спілкування з випускниками і стейкхолдерами та результати анкетування підтверджують що отримані здобувачами під час практик компетентності будуть корисними в їхній подальшій професійній діяльності.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Набуття здобувачами soft skills забезпечують в ОП наступні компетентності: здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність працювати в команді; здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності; та результати навчання: вміння доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення; знати правові основи взаємовідносин між споживачами метеорологічної інформації та фахівцями з Наук про Землю; демонструвати вміння зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності суспільства на основі розуміння набутої предметної області, використовувати різні види і форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Навчальним планом даної ОП передбачено також вивчення окремих дисциплін (історія України, філософія, політологія, іноземна мова, основи суспільної географії), які підсилюють набуття соціальних навичок упродовж періоду навчання та відповідають цілям та результатам навчання ОП. На практичних заняттях передбачена робота в команді, що адаптує до різних ситуацій, сприяє креативності тощо. Під час практик здобувачі вищої освіти мають змогу побувати в ролі дослідника, організатора, лідера наукових проєктів.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт за спеціальністю 103 – Науки про Землю для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відсутній.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів ОП визначається «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf. Ступінь бакалавра здобувається за ОП програмою «Науки про Землю», обсяг якої становить 240 кредитів ЄКТС, по 30 кредитів ЄКТС на семестр, включаючи самостійну роботу (самостійна робота становить від 1/3 до 2/3 від загальної кількості годин дисципліни). Тижневе навантаження при підготовці бакалаврів не повинно перевищувати 22 академічні години. Навчальні заняття проводяться за розкладом, який формується програмним середовищем «ПС-Розклад» АСУ «Деканат» і може бути динамічним. Самостійна робота реалізується в позааудиторний час, але відбувається під контролем викладача. У графіку навчального процесу передбачено також окремі тижні для контролю самостійної роботи, під

час яких викладачі оцінюють рівень освоєння матеріалу, що дає змогу зрозуміти чи вистачає здобувачам часу на самостійну роботу і при необхідності відкорегувати її співвідношення з аудиторними годинами (на даній ОП такої потреби не виникало). Вкінці курсу у системі дистанційного навчання <https://d-learn.pnu.edu.ua/> проводиться анонімне опитування студентів, яке дозволяє зрозуміти чи не перевантажені студенти та при необхідності внести певні корективи у програму навчальної дисципліни. Серед аудиторних годин із більшості дисциплін за даною ОП переважають практичні заняття.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

В Університеті діє Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти» (схвалене вченою радою 05.11.2019 року протокол № 9 та введене в дію наказом ректора №766 від 15.11.2019 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/Положення-дуальна-освіта.pdf>

За даною ОП передбачено окремі елементи у формі сприяння працевлаштуванню через індивідуальний графік навчання та практики за потенційним місцем майбутньої роботи.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://admission.pnu.edu.ua/правила-прийому-університету-2021-року/>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Для вступу до вищого навчального закладу на навчання за першим (бакалаврським) рівнем освіти абітурієнт має подати до закладу вищої освіти сертифікати ЗНО з трьох конкурсних предметів. Конкурсні предмети, з яких вступник має надати сертифікати ЗНО, визначені правилами прийому, які знаходяться за посиланням <https://admission.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/6/2020/12/5.-Додаток-4-2021.pdf>

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання студентів, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-vyznachennia-akademichnoi-riznytsi-ta-perezarakhuvannia-navchalnykh-dystryplin-v-DVNZ-%c2%abPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasyliya-Stefanyka%c2%bb.pdf>, які на момент переведення не вивчались, студентом повністю, (загальний обсяг годин менший 70% обсягу дисциплін, передбачених навчальним планом Університету), становлять академічну різницю.

Питання визнання результатів навчання студента, отриманих під час академічної мобільності, регулюється «Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu.pdf>. ЗВО визнає еквівалентними та перезараховує результати навчання учасників освітнього процесу у ЗВО-партнерів.

Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва із ЗВО-партнерами здійснюється з використанням європейської системи ЄКТС або системи оцінювання, прийнятої в Україні ЗВО-партнерами.

Перезарахування дисциплін здійснюється за результатами навчання та інформацією про систему оцінювання, завіреного в установленому порядку у закладі-партнері.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

При вступі на ОП студентів на 2 чи 3 курс враховується їхня підготовка, яка передбачає самостійне вивчення дисциплін з циклу професійної підготовки і програмові вимоги до них включені до переліку вступних випробувань, які оприлюднені заздалегідь. Інші дисципліни з циклу загальної підготовки за поданням кафедри можуть бути перезараховані відповідно до положення.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (затверджене вченою радою університету 27.11.2019 р. протокол № 10 та введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019 р.). Положення розроблене на основі чинного законодавства і знаходиться у вільному доступі на сайті університету:

https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf

Процедура перезарахування результатів неформальної освіти з навчальних дисциплін здійснюється деканом факультету за умови, якщо назви навчальних дисциплін ідентичні або мають незначну стилістичну розбіжність, співпадає загальний обсяг годин (кредитів ЄКТС) та форми підсумкового контролю, співпадають компетентності та програмні результати навчання з дисциплін. В інших випадках для прийняття рішення по перезарахуванню навчальних дисциплін створюється експертна комісія.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Прикладів зарахування результатів, отриманих в неформальній освіті на ОП Науки про Землю не було, а, значить, не і виникало проблем при визнанні результатів, отриманих у неформальній освіті. Таким чином, у межах даної ОП досвіду застосування вказаних правил не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

ОП передбачає застосування таких форм навчання: лекція, семінарське, практичне заняття, лабораторне заняття. Забезпечено всі умови для дистанційної форми навчання (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/11/Polozhennia-pro-dystantsiinu-formu-navchannia.pdf>) шляхом використання університетської системи дистанційного навчання ПНУ (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>). Головні методи навчання: усні виступи у формі доповіді, що супроводжується презентацією, бесіда, дискусія, аналітично-розрахункові роботи, завдання із використанням ГІС-технологій, картографування й моделювання. Досягненню програмних результатів сприяє використання інноваційних методів: завдання-проект, експертна оцінка, робота в групах. Студенти засвоюють методи натурного, прямого та опосередкованого, безпосереднього лабораторного або дистанційного дослідження компонентів геосфер, процесів і явищ методами моделювання. Проводяться польові дослідження та наукові екскурсії. Вибір та відповідність форм і методів навчання по кожному освітньому компоненту пояснюється в робочих програмах навчальних дисциплін. Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання визначається відповідно до результатів соціологічних опитувань в системі дистанційного навчання d-learn у вигляді електронного анкетування. Анкета анонімна, у ній перелічені твердження щодо різних аспектів викладання навчального курсу в розрізі їх інтенсивності. Результати обговорюються на засіданнях кафедр.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентрований підхід реалізується через стратегію активізації участі студентів у процесі навчання. Заохочуються наукові диспути під час захисту практичних, індивідуальних і групових робіт, участь у наукових конференціях. Для забезпечення студентоцентрованого підходу у навчанні розроблено положення щодо сприяння індивідуальним освітнім траєкторіям студентів. Вони реалізуються шляхом вільного вибору студентами навчальних дисциплін, тем курсових, наукових керівників, баз практик із широкого переліку, що затверджений кафедрою. Інформація про дані можливості міститься на сайті кафедри (<https://kgip.pnu.edu.ua/навчально-методична-робота-2/>). У позааудиторний час за графіком викладачі проводять індивідуальні консультації для студентів, які можуть відбуватись у аудиторії чи онлайн). Викладачі виявляють повагу до індивідуальних особливостей студентів, заохочують вияв самостійності та креативності. Студенти залучені до внутрішньої оцінки якості ОП через опитування, обговорення результатів проходження практик, виконання індивідуальних завдань тощо. В університеті проводяться методичні семінари по запровадженню студентоцентрованого підходу в навчальний процес. Ефективність застосовуваних методів навчання регулярно обговорюється на науково-методичних семінарах, обговореннях відкритих занять, засіданнях кафедри (протокол № 3 від 22.10.20р.).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Згідно пункту 4.4. Статуту університету (<https://ppor.pnu.edu.ua/статут-університету/>), науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники Університету мають право обирати методи та засоби навчання, що забезпечують високу якість навчального процесу. Згідно пункту 4.7. Статуту університету, особи, які навчаються в Університеті, мають право на участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення навчального процесу, науково-дослідної роботи. ОП реалізує студентоцентрований принцип за рахунок вибіркових компонент, які становить 25 % кредитів ЄКТС вибіркових дисциплін від загального обсягу ОП, а також через участь у формуванні індивідуального навчального плану. ОП передбачає самостійно творчу діяльність здобувачів вищої освіти, яка ґрунтується на принципах свободи творчості завдяки використанню проблемного, частково-пошукового та дослідницького методів навчання, а також на принципі свободи вибору тематики наукового дослідження. Існує можливість вибору місця проходження практик, завдань самостійної роботи та індивідуальних дослідницьких проектів за компонентами ОП з інтересами студента.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей,

змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних РН, порядку та критеріїв оцінювання представлена на сайті кафедри у вкладці навчально-методична робота (<https://kgip.pnu.edu.ua/#>), зберігається в документах кафедри у паперовому (робочі програми) та електронному вигляді (ОП, силабуси, графіки організації освітнього процесу, розклади занять та консультацій тощо). Доступ до інформаційних ресурсів вільний та безоплатний. Вони формуються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів ...» (<https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>). Контрольні заходи проводяться згідно з графіком освітнього процесу в терміни, встановлені робочим навчальним планом. Робоча програма навчальної дисципліни структурована так: опис навчальної дисципліни; мета та завдання навчальної дисципліни; програма навчальної дисципліни; структура навчальної дисципліни; зміст лекційного матеріалу; перелік семінарських, практичних та лабораторних занять; самостійна робота; індивідуальна робота; система поточного та підсумкового контролю результатів навчання; рекомендована література. Обов'язкове інформування здобувачів за кожним з компонентів ОП відбувається на першому аудиторному занятті у формі бесіди, а також засобами системи дистанційного навчання d-learn (інформація про розробника, мету, програму, рекомендації та оцінювання). Студент отримує індивідуальне консультування викладача кафедри засобами електронної пошти, соціальних мереж чи в усній формі.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Науково-дослідна робота студентів регламентується «Положенням про студентський науковий гурток, проблемну групу і кафедральний (міжкафедральний) науковий семінар...» (https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/01/2264_200127182602_001.pdf). У рамках ОП реалізуються такі форми включення дослідницького компоненту в освітній процес: науково-дослідницька практика студентів, написання кваліфікаційних робіт, участь і обговорення результатів наукових досліджень на студентських конференціях, науково-практичних семінарах (<https://kgip.pnu.edu.ua/2020/11/18/науковий-семінар-присвячений-дню-пра/>), студентських проблемних групах та онлайн тренінгах і дискусіях (<https://kgip.pnu.edu.ua/2020/10/22/онлайн-дискусія-дозвілля-міської-мо/>). Студентам пропонуються індивідуальні завдання, виконання яких вимагають використання дослідницького методу. Відбуваються тематичні наукові екскурсії в Українських Карпатах, що сприяють кращому оволодінню методикою польових досліджень і дозволяють в межах природних ландшафтів здійснювати ознайомлення з нагальними проблемами їх господарського освоєння та охорони природи (<https://kgip.pnu.edu.ua/2020/10/07/навчальна-мандрівка-на-низькогір'я-ск/>). При формуванні тематики курсових робіт, враховується комплексна проблематика наукових досліджень кафедри географії та природознавства. Упродовж восьми семестрів проводиться індивідуальна науково-дослідна робота студентів з метою отримання практичних навиків та вмій щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробки презентаційного матеріалу, обробки експериментальних даних тощо. Професорсько-викладацький колектив кафедри проводить активну роботу із залучення студентів до науково-дослідницької діяльності. Студенти беруть участь у діяльності студентських наукових гуртків: «Дослідники Карпат», «Урбаністичні студії» (<https://kgip.pnu.edu.ua/2020/10/22/студентський-гурток-урбаністичні-сту/>). Для забезпечення якісної підготовки фахівців та поєднання навчання і досліджень проводиться звітна студентська конференція із публікацією матеріалів у збірнику праць «Еврика» (<https://kgip.pnu.edu.ua/2019/03/27/на-кафедрі-географії-та-природознав/>).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

В університеті діє система забезпечення якості освіти, яка регулюється «Положенням про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти» та «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти...» (<https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>). Одним з основних її завдань є здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм (<https://nmv.pnu.edu.ua/моніторинг-якості-освіти/>), в тому числі із залученням стейкхолдерів, як потенційних роботодавців, а також оцінювання науково-педагогічних працівників. Перегляд та оцінювання змісту освітніх компонентів відбувається системно, відповідно до тенденцій розвитку науки і практики. Критерії, за якими відбувається перегляд робочих програм, формуються у результаті співпраці та зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками університету та роботодавцями (протокол № 1 від 15.09.2020 р.).

Доц. Гілецький Й.Р. підготував понад 20 наукових публікацій у фахових виданнях з питань фізико-географічного районування Українських Карпат, що закумулював на відкритій онлайн лекції (<https://kgip.pnu.edu.ua/2020/05/27/онлайн-лекція-провідного-доцента-каф/>).

Доц. Фоменко Н.В. постійно поглиблює коло наукових інтересів. (https://kgip.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/73/2020/02/4_Моніторинг-ґрунтових-вод-урбоєкосистем-.pdf).

Доц. Сливка Р.Р. виступив на пленарному засіданні міжнародної конференції «Конструктивна географія і картографія: стан, проблеми, перспективи» (2020 р.) (<https://kgip.pnu.edu.ua/2020/10/01/доцент-кафедри-географії-та-природоз-2/>). Визначено значення дослідження геофер Землі в контексті впливу трансформації географічної оболонки на територіально-політичні та ресурсні конфлікти.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Інтернаціоналізація діяльності університету регулюється «Стратегією розвитку...» (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Стратегія-розвитку-ПНУ-на-сайт_ост_.pdf) та Стратегією інтернаціоналізації (<https://ic.pnu.edu.ua/стратегія-інтернаціоналізації/>). Для досягнення міжнародних стандартів якості вищої освіти та наукових досліджень розроблена та впроваджується програма входження університету у світові рейтинги.

Університет є членом міжнародних консорціумів, підтримує зв'язки з понад 50 науковими та навчальними закладами світу.

НПП отримали доступ до повнотекстових публікацій видавництва Springer Nature, а також до баз даних Scopus та Web of Science.

Університет підтримує міжнародний академічний обмін, існує вільний доступ учасників освітнього процесу до інформації (сайт міжнародно відділу університету: <https://ic.pnu.edu.ua/>) про наявні програми академічної мобільності та критерії відбору. Кафедра реалізує домовленість про взаємну допомогу в процесі навчання студентів із Поморською Академією (Польща). Здобувачі мають можливість брати участь в міжнародній програмі мобільності студентів Еразмус+ КА1. НПП брали участь у міжнародних проектах та зарубіжних стажуваннях, тренінгах і конференціях: А. Червінський (США), Р. Сливка (Словачина, Польща), І. Закутинська (Польща), Н. Белова (Румунія, Польща), Я. Атаманюк (Польща), Н. Фоменко (Румунія). НПП організували круглий стіл «Україна-Словацька Республіка: синергія співпраці», де визначено шляхи співпраці у сфері Наук про Землю

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

В університеті існують єдині підходи до оцінювання навчальних досягнень студентів з усіх видів навчальної роботи. Відповідно до п.8 Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf та п. 5 «Викладання та оцінювання» ОП, в освітньому процесі використовують такі види контролю: вхідний, поточний, підсумковий та відстрочений. Поточний контроль здійснюють на практичних заняттях та лекціях регулярно на вибірковій основі або періодично у формі усного й письмового опитування, тестування, в тому числі комп'ютерного, перевірки індивідуальних творчих завдань, мультимедійних презентацій та інших видів самостійної роботи. Результати поточного контролю враховують під час визначення підсумкової семестрової оцінки. Підсумковий семестровий контроль проводять у вигляді диференційованого заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів) чи письмового та тестового екзамену, захисту курсових робіт, звітів про проходження практики. На екзамен виносяться питання програми навчальної дисципліни, типові і комплексні задачі, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання та застосувати їх для вирішення практичних завдань. Форма і терміни семестрового контролю визначаються навчальним планом або робочим навчальним планом. Зміст екзаменаційних завдань встановлюється кафедрами. Самоконтроль та самооцінювання (з розділу, теми) здійснюють переважно у вигляді комп'ютерного тестування у дистанційній формі або використовуючи питання для самоконтролю та тести з електронних навчальних посібників, розроблених з кожної навчальної дисципліни та розміщених в університетському електронному репозитарії. Відстрочений (ректорський) контроль проводять щорічно з дисциплін, що закінчувалися в попередньому семестрі іспитом. У комплексі перелічені рівні й форми контрольних заходів дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень забезпечується п.п. 1-3 Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasyliya-Stefanyka.pdf> , пунктом 7 силабусу «Система оцінювання курсу», в якому наведена загальна система оцінювання курсу, вимоги до письмової роботи, умови допуску до підсумкового контролю, вимоги до лабораторних занять (в разі наявності). Також в пункті 6 «Система оцінювання курсу» силабусів навчальних дисциплін наведено вагу оцінки за кожну тему. Система оцінювання модульного контролю за кожною дисципліною є різною. Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за національною, 100-бальною та шкалою ECTS, та вимоги озвучуються викладачем на першому занятті. Збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання здійснюється науково-методичною радою факультету.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Графік освітнього процесу за ОП на початку навчального року розміщено на сайті факультету, де вказано форми атестації здобувачів вищої освіти. Інформацію про форми контролю та критерії оцінювання подано в силабусах, ОП, що розміщені на сайтах факультету та випускових кафедр. На початку семестру, під час першого заняття з дисципліни, викладач інформує здобувачів про кількість аудиторних та самостійних годин навчання, форми підсумкового контролю та подає програмові вимоги до нього. Кожен здобувач має пароль доступу до сайту дистанційного навчання. Графік поточного контролю відповідає розкладу практичних занять, графік проведення атестаційних тижнів (сесій), що розміщено також у електронному розкладі, який знаходиться у відкритому доступі на сайті університету <http://asu.pnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>, відображено форми підсумкового контролю. Збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється студентською радою факультету. Усі незрозумілі питання щодо критеріїв оцінювання опрацьовує викладач із студентами під час щотижневих консультацій.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Згідно Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 103 Науки про Землю галузі знань 10 Природничі науки, затвердженого та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.05.2019 р. № 730 для вступників 2019 року атестація проводиться у формі захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи. Випускники 2021 року навчаються за освітньою програмою, яка введена в дію до прийняття стандарту вищої освіти і здають кваліфікаційний екзамен. Атестація здійснюється відкрито і публічно. Склад і графік роботи ЕК визначається відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Вимоги до атестації здобувачів вищої освіти подаються у відкритому доступі на офіційному сайті кафедри географії та природознавства <https://kgip.pnu.edu.ua/>

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедуру проведення контрольних заходів містять: «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/10/Положення-ВСЗЯ.pdf> . Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/11/PORYADOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-UspishnostiStudentiv> . Про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/10/Polozhennia-pro-poriadok-povtorno-uvvchennia-dystyplin-kredytivECTS-v-umovakh-ECTS> , Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2018/05/Polozhennia-pro-poriadok-stvorennia-ta-orhanizatsiiu-robotyEkzamenatsiinoi-komisii> . Наказ ректора про складання іспитів та заліків у тестовій формі за зверненням студентів №329 від 29.05.2018 р. https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/329_29.05.2018.pdf . Моніторинг обізнаності здобувачів вищої освіти з процедурами проведення контрольних заходів проводять кафедра географії та природознавства та відповідні відділи університету.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність проведення контрольних заходів унормовують такі документи: Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/09/Polozhennia-pro-poriadok-stvorennia-ta-orhanizatsiiu-roboty-Ekzamenatsiinoi-komisii-u-DVNZ-Prykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasyliya-Stefanyka-%E2%84%9633-vid-27.01.2015r.-1.pdf>, Про запобігання та врегулювання конфлікту інтересів <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/06/Nakaz-rektora-193-vid-28032018.pdf> , Про організацію контролю якості знань студентів, які навчаються за індивідуальним графіком <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/02/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-70.pdf> , Наказ Про проведення зрізів залишкових знань <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/10/nakaz-673.pdf> , відповідно до яких «усі контрольні заходи можуть здійснюватись відповідно до рішення університету дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій». Відтак, здобувачі вищої освіти мають можливість проходити підсумковий контроль в тестовій формі з використанням ІТ технологій; повторний контроль (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням ІТ-технологій при комісії. Випадків конфлікту інтересів за часи реалізації ОП не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Повторне проходження контрольних заходів регулюється «Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін...»: 1) якщо студент не склав ЗМ з поважних причин, то має право на його складання з дозволу декана (за заявою); 2) якщо впродовж семестру здобувач набрав менше 25 балів і не допущений до складання екзамену, допускається з дозволу декана за заявою, погодженою з відповідною кафедрою, та після виконання додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за ЗМ: у відомості робиться запис «не допущений» і виставляється набрана кількість балів. Напередодні екзамену викладач подає доповідну декану про недопуск студента. Відмітка про недопуск у відомості робиться за наявності розпорядження декана. Студентам, які отримали менше 50 балів під час підсумкового контролю, були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється ліквідувати академзаборгованість вдруге за талоном №2 та втретє за талоном №3 у тестовій формі з використанням ІТ-технологій в присутності комісії, яка створюється завідувачем кафедри. Якщо студент при комісії отримав незадовільну оцінку (F до 25 балів), його відраховують за академічну неуспішність, якщо отримав оцінку FX (26-49 балів), то має право на повторне вивчення не більше трьох дисциплін (за заявою, що є підставою для наказу по університету).

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів

проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження студентом результатів семестрового (підсумкового) контролю регламентується «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-UspishnostiStudentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasylia-Stefanyka.pdf>. У документі вказано, що студент має право звернутися до керівника структурного підрозділу із вмотивованою заявою щодо оскарження (апеляції) результатів семестрового (підсумкового) контролю, у якій вказується конкретна причина оскарження, не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки. Заява розглядається на засіданні апеляційної комісії, яка призначає повторне складання контрольного заходу у вигляді тесту з використанням ІТ-технологій, відповідно до наказу ректора №329 від 29 травня 2018 р. «Про використання тестової форми проведення семестрових екзаменів та підсумкової атестації з використанням комп'ютерних технологій» https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/10/329_29.05.2018.pdf. Оцінка за поточний контроль не оскаржується. У разі перескладання оцінка не може бути зменшена. Остаточна оцінка повторному оскарженню не підлягає.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Документи ЗВО, що містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності:

1. Положення про запобігання академічному плагіату
2. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/суяу-поліпшування/> Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Є гаряча лінія з ректором <https://pnu.edu.ua/тест-2/>.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Усі технологічні рішення, що відображені у документах університету, використовуються і на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Зокрема, попередження плагіату в академічному середовищі університету здійснюється шляхом проведення комплексу профілактичних заходів, які полягають в інформуванні здобувачів вищої освіти, викладачів і науковців про необхідність дотримання правил академічної етики та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування відповідно до «Положення про запобігання академічного плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»». Даним положенням також визначено порядок здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат кваліфікаційних робіт. Зокрема п. 3.4. визначено, що перевірки на академічний плагіат підлягають кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти ступенів «бакалавр» та «магістр». Для виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості університет використовує системи такі як Unicheck <https://unicheck.com/> та Plagiat.pl <https://plagiat.pl>, які рекомендовано МОН України. В університеті діє «Гаряча лінія» з ректором (електронна скринька для спілкування – rector@pnu.edu.ua та «Телефон довіри» ((0342) 59- 60-24). Відповідно до наказу ректора створено відділ з питань запобігання та виявлення корупції в університеті. <https://vzv.pnu.edu.ua/> Здобувачі вищої освіти випуску 2021р. згідно ОП не пишуть кваліфікаційні роботи, а складають кваліфікаційні екзамени.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Університет популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП через: – розробку і доведення до студентів відповідних директивних і методичних документів, розроблених в університеті, зокрема через «Студентський путівник 2019/20» (<https://fpn.pnu.edu.ua/путівник-студента/>); – проведення різноманітних заходів, зокрема тренінгу «Акредитація освітніх програм за новою моделлю: сутність, перші уроки, шляхи вдосконалення» (<https://nmv.pnu.edu.ua/2019/12/26/тренінг-на-тему-акредитація-освітні/>), семінарів з кураторами академічних груп, які, в подальшому, проводять відповідну виховну, роз'яснюючі і профілактичну роботу у своїх групах (методологічний семінар з питань забезпечення якості вищої освіти <https://pnu.edu.ua/blog/2018/02/02/методологічний-семінар-з-питань-забе/>); – проведення інструктажів із студентами, які пишуть курсові та кваліфікаційні роботи, статті тощо на дотримання норм про авторське право і суміжні права, академічну доброчесність, поважання індивідуальної власності (в університеті обговорили впровадження принципів академічної доброчесності <https://pnu.edu.ua/blog/2019/09/19/14376/>); – створення та розвиток партнерських відносин між викладачами і студентами університету тощо.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: – повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); – повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; – відрахування з навчального закладу; – позбавлення академічної стипендії; – позбавлення наданих навчальним закладом пільг з оплати навчання тощо («Положення про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»). Для розгляду випадків порушення академічної доброчесності в Університеті створена комісія з питань етики та академічної доброчесності, яка здійснює загальний моніторинг та контроль за дотриманням членами університетської громади норм та принципів Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Комісія розглядає заяви та надає консультації студентам і працівникам, які мають сумніви або непевність щодо того, чи їх дії або бездіяльність можуть порушити «Кодекс честі ...». В університеті діє «Гаряча

лінія” з ректором (електронна скринька для спілкування – rector@pnu.edu.ua та “Телефон довіри” (0342) 59-60-24). Університет представлений сайтом університету <https://pnu.edu.ua/> , офіційною сторінкою у Фейсбук <https://www.facebook.com/PNUVS> та офіційною сторінкою в Інстаграм https://www.instagram.com/pnu_vs/?hl=uk . Подібних випадків за даною ОП не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурс на заміщення вакантних посад викладачів ОП відповідає «Положенню про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/Положення.pdf>). Після наказу ректора про конкурс, відповідне оголошення публікується на офіційному веб-сайті університету <https://pnu.edu.ua/конкурс-на-заміщення-посад/>, а для окремих посад також у друкованих ЗМІ (як правило, в газеті «Галичина»). Після реєстрації документів відділ кадрів перевіряє їх та передає профільному проректору і далі ректору для прийняття рішення про допуск до участі в конкурсі. Звіт про навчально-методичну, виховну, наукову та організаційну роботу претендента обговорюється на зборах трудового колективу кафедри (факультету) перед виборами. До уваги беруться такі професіональні якості: його науковий ступінь та вчене звання, стаж роботи, досвід роботи на обраній посаді, науковий та методичний рівень проведення занять. Обґрунтовується відповідність викладача і навчальної дисципліни, відповідність фаху та забезпечення цілей ОП. Результати голосування передаються до конкурсної комісії, яка діє відповідно до відповідно до «Положенню про конкурсну комісію» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/.pdf>). При вирішенні питання, яка кафедра та який науково-педагогічний працівник викладатиме дисципліну у ЗВО керуються «Порядком встановлення відповідності навчальних дисциплін (практик) профілю кафедр університету» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/07/.pdf>).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Залучення потенційних та діючих роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу базується на відповідних угодах про співпрацю, які як правило, передбачають проходження практики на відповідних підприємствах. Так, базами практики на ОП Науки про Землю спеціальності 103 Науки про Землю першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є наступні: 1) Івано-Франківський обласний центр з гідрометеорології (№35с/17 від 20.09.2017). 2) Дністровське басейнове управління водних ресурсів (№50с/19); 3) Головне управління Держгеокадастру в Івано-Франківській області (договір №3с/20 від 23.01.2020). 3) Національний заповідник «Давній Галич» (№0602 від 06.02.2017); 4) Галицький національний природний парк (№1002 від 10.02.2017); 5) Обласне комунальне підприємство Івано-Франківської обласної ради «Дністровський регіональний ландшафтний парк імені Сергія Дідича (№18 від 09.02.2017); (<https://kgip.pnu.edu.ua/практика/103-науки-про-землю/>). Роботодавці залучені до обговорення ОП, навчального плану та навчальних дисциплін, програм проходження практик на підприємствах, проведення профорієнтаційних заходів та вносять свої пропозиції щодо змісту ОП та навчальних компонентів, логічної послідовності дисциплін у навчальному плані тощо. Зміст конкретних виробничих практик враховує вимоги роботодавців.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Співпраця з роботодавцями в освітньому процесі відбувається на основі Статуту Університету, де у пункті (13) зазначено, що залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу відбувається в основному при забезпеченні практичної підготовки студентів, а саме під час проходження виробничої практики та атестації. При реалізації даної ОП також залучення роботодавців відбувається здебільшого в забезпеченні практичної підготовки студентів, але на кафедрі в цілому налагоджений механізм щодо залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу, зокрема, читання окремих спеціалізованих тем лекцій та проведення практичних занять (протокол кафедри №2 від 23.09.20). Відповідно до нього на даній ОП щорічно проводяться інформаційні, ознайомчі, профорієнтаційні заходи у формі лекцій або практичних занять із залученням професіоналів, наукових семінарів, спрямованих на налагодження взаємозв'язків між студентами та потенційними стейкхолдерами та для реалізації цілей ОП (<https://kgip.pnu.edu.ua/2020/11/18/>). На 2020-21 н.р. за даною ОП передбачено проведення спеціалістами-практиками окремих практичних занять із таких дисциплін як ландшафтознавство (директором ОКП «Дністровський регіональний ландшафтний парк імені Сергія Дідича Ковтуном М.І.) та Методи гідрометеорологічних вимірювань (інженером Дністровського БУВР Андрейчук О.) (протокол кафедри №2 від 23.09.20).

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Документами, що регламентують систему професійного розвитку викладача, є Статут ЗВО і «Положення про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково- педагогічних працівників Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/820_29.11.2019.pdf). ЗВО сприяє участі викладачів у міжнародних, всеукраїнських

та регіональних наукових і науково-методичних конференціях, семінарах, тренінгах і інших заходах, на яких здійснюється обмін науковою і науково-педагогічною інформацією, знайомство з досвідом реалізації близьких за своїм спрямуванням ОП. Моніторинг рівня професіоналізму викладача у ЗВО здійснює центр дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності (<https://ceeq.pnu.edu.ua/документи/>), одним із напрямів роботи якого є проведення внутрішньо-університетського моніторингу якості надання освітніх послуг відповідно до «Положення про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти» №43-АПП від 02.03.2016 р. (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-monitorynh-yakosti-rivnia-znan-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-02.03.2016-%e2%84%9643-ANP.pdf>). В університеті діє анонімна система опитування студентів «Викладач очима студентів» та «Предмет очима студентів», результати якого може побачити викладач на сторінці дисципліни у своєму кабінеті у системі дистанційного навчання <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

У колективному договорі ЗВО від 29.12.2015 р. (<https://ppor.pnu.edu.ua/колективний-договір/>) передбачені кошти на видатки преміювання, стимулювання творчої праці й педагогічного новаторства. За публікації у Scopus та Web of Science ЗВО преміює авторський колектив відповідно до «Положення про підтримку наукових і науково-педагогічних працівників університету» № 703 від 31.10.1918 року (<https://nauka.pnu.edu.ua/положення/>). Гарантам ОП, які успішно пройшли акредитацію, передбачене зменшення річного навантаження на кількість до 50 годин. У 2020 році організовано: тематичний онлайн-семінар «Процедура акредитації освітніх програм у нових умовах: як покращити якість освіти?» за участі керівництва НАЗЯВО (<https://pnu.edu.ua/blog/2020/07/01/21244/>); п'ятиденний семінар «Я роблю це так», де НПП набули практичних навичок викладання в умовах карантину <https://kminn.pnu.edu.ua/2020/05/01/я-роблю-це-так/>. Для закінчення дисертаційних робіт, написання підручників і монографій НПП надається відпустка відповідно до Положення про порядок надання творчих відпусток працівникам ЗВО. Моральною формою заохочення викладачів є відзнаки: «За заслуги перед університетом», «Подяка ректора» відповідно до Положення про заохочувальні відзнаки ЗВО (<https://pnu.edu.ua/документи>). Нематеріальним заохоченням для НПП є діяльність НМЦ «Університет обдарованої дитини» <https://pnu.edu.ua/blog/2018/06/14/університет-обдарованої-дитини-друг/>, де діти працівників займаються безкоштовно.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Інфраструктура, обладнання, навчально-методичне та науково-методичне забезпечення за своєю кількістю і якістю є достатнім для надання якісних освітніх послуг. Зокрема, підготовка фахівців ведеться з використанням сучасних інформаційних освітніх технологій та засобів комп'ютерної техніки, мережевого обладнання. Матеріально-технічна база університету повністю пристосована для підготовки фахівців <https://cutt.ly/etowc5V>. Освітній процес у повному обсязі забезпечений навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях, завдяки фондам Наукової бібліотеки, діяльності власного видавництва університету та Web-ресурсів університету. ОП забезпечено такими матеріально-технічними та інформаційними ресурсами: Наукова бібліотека ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Наявна електронна бібліотека (<http://lib.pu.if.ua/elibrary.php>), бібліотеки випускних кафедр, читальний зал факультету природничих наук, навчально-методичне забезпечення з даної ОП систематично оновлюється (<https://kgip.pnu.edu.ua>). Для вдосконалення практичних навичок використовується міжнародний науковий центр «Обсерваторія» на г. Піп Іван (<https://observatorium.pnu.edu.ua/category/meteorologiya>). На факультеті є мультимедійні аудиторії та комп'ютерні лабораторії. Кафедра використовує власну бібліотеку, 4 мультимедійні аудиторії, 3 спеціалізовані лабораторії, 5 фізичних лабораторій, 3 спеціалізовані хімічні лабораторії, 3 спеціалізовані кабінети біології, 5 комп'ютерних лабораторій.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

У ЗВО створено безпечні та нешкідливі умови навчання, праці та побуту; безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базою ЗВО; безоплатне забезпечення інформацією для навчання в доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я; користування виробничою, культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами ЗВО; участь в організації дозвілля, побуту, оздоровлення; участь у діяльності органів громадського самоврядування ЗВО, факультетів, навчально-наукових інститутів, органів студентського самоврядування; вибір навчальних дисциплін, академічну мобільність, у тому числі міжнародну; отримання соціальної допомоги у випадках, встановлених законодавством; моральне та/або матеріальне заохочення за успіхи в навчанні, науково-дослідній і громадській роботі тощо; захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства; спеціальний навчально-реабілітаційний супровід та вільний доступ до інфраструктури ЗВО, відповідно до медико-соціальних показань, за наявності обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я. Опитування щодо потреб і інтересів здобувачів вищої освіти проводяться систематично. ЗВО розроблено Студентський путівник (<https://fpn.pnu.edu.ua/путівник-студента/>), в якому міститься детальна інформація про стипендійні програми, академічну мобільність та ін. здобувачів ЗВО.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Відповідно до вимог «Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти» двічі на рік проводиться інструктаж зі студентами з відповідним записом в академічному журналі. Навчання і перевірка знань посадових осіб і кураторів академічних груп із питань охорони праці, безпеки життєдіяльності студентів проводяться відповідно до «Положення про порядок проведення навчання/перевірки знань з питань охорони праці у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Проведення психологічних опитувань (тестувань) щодо морально-психологічного клімату в студентських групах проводиться спеціалістами Навчально-виробничої лабораторії та психолого-педагогічної роботи (<https://vvprr.pnu.edu.ua/>). Для кураторів проводиться щомісячний навчально-методичний семінар (<https://vvprr.pnu.edu.ua/category/навчально-методичний-семінар-для-кур/>). Для студентів 1-3 курсів проводяться навчально-виховні семінари (<https://vvprr.pnu.edu.ua/2020/11/24/правове-забезпечення-студентам-комф/>). В ЗВО було створено комісію з розгляду випадків булінгу в навчальному закладі (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/03/наказ-155.pdf>). Гарантується безпечне освітнє середовище, в якому здійснюється захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства, наявні безпечні умови навчання та праці, комфортна міжособистісна взаємодія, відсутні будь-які прояви насильства, булінгу, мобінгу.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Згідно Статуту ЗВО підтримка здобувачів вищої освіти в освітній, організаційній, інформаційній, консультативній та соціальній сферах здійснюється на рівні студент – староста академічної групи, студент – студентський сенат, студент – профком студентів, студент–куратор академічної групи, студент – викладач, студент - заступник декана з виховної роботи, студент – декан, студент – профільний проректор, студент – ректор. Запроваджено обов'язкові семінари для науково-педагогічних працівників, на яких покладаються функції кураторів; розроблено (за аналогією з програмами «Peer mentoring» і «Peer Assisted Study Scheme», які функціонують в університетах ЄС. Студент отримує організаційну, інформаційну та консультативну підтримку через посередництво кафедр, які забезпечують навчальний процес, деканату, а також офіційний сайт факультету (<https://fpn.pnu.edu.ua/>), кафедри (<https://kgip.pnu.edu.ua/>), сторінок у соціальних мережах. Підтримка здобувачів вищої освіти здійснюється через надання матеріальної допомоги та стипендій, у тому числі соціальних. Згідно з Постановою КМУ від 28 грудня 2016 року №1045, а також «Правил призначення і виплати академічних і соціальних стипендій» студенти бюджетної форми навчання, які не отримують академічної стипендії, мають право на отримання соціальної стипендії, що успішно реалізовується в рамках факультету природничих наук. Вибрані студенти- відмінники за визначні успіхи в навчанні та науковій роботі висувуються Вченою радою на отримання академічної стипендії КМУ відповідно до «Положення про академічну стипендію Кабінету Міністрів України студентам вищих навчальних закладів та аспірантам», (9 серпня 2001 року № 980); Президента України відповідно до «Положення про порядок призначення академічних стипендій Президента України студентам вищих навчальних закладів та аспірантам»; Верховної Ради України відповідно до «Положення про порядок призначення стипендій Верховної Ради України студентам вищих закладів освіти». З метою заохочення студентів переможці всеукраїнських олімпіад та конкурсів може призначатися стипендія голови обласної державної адміністрації та голови обласної ради відповідно до пункту 4.17 підпрограми 4 «Обдаровані діти» Програми розвитку освіти Івано-Франківщини на 2016-2030 роки. Правила призначення і виплати академічних, соціальних та інших стипендій розміщені на сайті університету за посиланням: (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Pravyly-pryznachennia-i-vyplaty-akademichnykh-i-sotsialnykh-stypendii.pdf>). Відбувається багаторічна плідна співпраця з благодійними фондами: «Повітря в себе» (<https://cutt.ly/ctoe05z>), «Фундація Лозинського» (<https://cutt.ly/wtoei3I>) «Фонд Інституту Східноєвропейських досліджень (м. Варшава, Республіка Польща)». За ініціативи Фонду та відповідно до Угоди про співпрацю з ним 15 студентів отримали грошову винагороду, а ще 2 студентам фонд надав грошову винагороду кожному за кращу магістерську роботу (<https://cutt.ly/xtoeig3>).

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

У пункті 3.4.3. Статуту ЗВО, які розміщений на офіційній сторінці ЗВО, чітко вказано, що Університет зобов'язаний створювати необхідні умови для здобуття вищої освіти особам з особливими потребами. Особи з особливими освітніми потребами мають право на безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах із використанням технологій, що враховують обмеження діяльності, зумовлені станом здоров'я. Будівлі, споруди, приміщення Університету відповідають вимогам доступності згідно з державними будівельними нормами і стандартами для потреб осіб з особливими освітніми потребами. Проектування будівництва та реконструкція будівель, споруд і приміщень університету здійснюється з урахуванням потреб осіб з особливими освітніми потребами (<https://cutt.ly/MtoeuOT>). За критерієм інформативності у архітектурному середовищі корпусів університету забезпечено своєчасне розпізнавання орієнтирів; універсальний дизайн, облаштування елементами доступності, використання засобів інформування та елементів безбар'єрності (<https://cutt.ly/itoeuyvh>). («Про організацію інтегрованого навчання осіб з особливими освітніми потребами у вищих навчальних закладах»). Всі входи в корпус де проводиться навчання за ОП, обладнані пандусами, доступність на вищі поверхи забезпечує підйомник для людей з обмеженою мобільністю, також працюють ліфти (<https://nmv.pnu.edu.ua/ліцензування-й-акредитація/ліцензування/відомості-про-матеріально-технічну-б/>). До дверей корпусу Факультету природничих наук, де проводиться навчання за ОП, є безпосередній під'їзд.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Відповідно до Конституції кожен має право на свободу та особисту недоторканість. У разі наявності скарги, що пов'язана з сексуальними домаганнями чи дискримінацією, постраждала особа повинна звернутися деканат та/або поліцію. Згідно Листа Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів Сторінка 17 України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 р. № 2657-VIII та на виконання наказів ректора «Про заходи з метою попередження булінгу та насильства в освітньому просторі» (<https://cutt.ly/BtoefTu>) від 07 березня 2019 р. №155, «Про створення комісії» від 07 березня 2019 р. №154 (<https://cutt.ly/ntoerwD>) були розроблені та запроваджені змістовні алгоритми превентивно-просвітницької та методично-настановчої діяльності в академічних групах з професорсько-викладацьким складом та заступниками з виховної роботи усіх структурних підрозділів ЗВО. (Пам'ятка для кураторів «Університет – територія без насильства» (<https://cutt.ly/stoegqi>)). Діяльність університету з питань запобігання та виявлення корупції здійснюється на основі чинного законодавства України, зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правил щодо усунення наслідків корупційних правопорушень (<https://cutt.ly/jtoewej>) У ЗВО є відділ запобігання та виявлення корупції в університеті – Костелей Ю.І. – керівник відділу. Про порушення можна повідомити, надіславши листа на електронну скриньку rector@pnu.edu.ua або «Гаряча лінія» з ректором та «Телефон довіри» <https://cutt.ly/4towbro>. Згідно з «Кодексом честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://cutt.ly/Ttoq1ol>), хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі. Згідно пункту 3.1 даного документу за порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники університету можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: відмова у присудження наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання; відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади; звільнення з навчального закладу. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з навчального закладу; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих навчальним закладом пільг з оплати навчання.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

В ЗВО створено Положення про освітні програми ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» відповідно до якого визначається система розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу та перегляду освітніх програм незалежно від форми навчання (очна, заочна) в Університеті https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/02/polozhennya_op.pdf

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Освітню програму щорічно оновлюють у частині всіх компонентів, крім цілей і програмних навчальних результатів. Діючи, затверджену, освітню програму переглядають щонайменше один раз у три роки. В ЗВО розроблено «Положення про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/12/polozenna-pro-aydut.pdf>.

Положення про проектні групи та групи забезпечення з розроблення і запровадження освітніх програм (схвалене вченою радою 25.06.2019 року протокол №6 та введене в дію наказом ректора №559 від 02.09.2019 року <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/09/Положеннягрупи-проектні-забезпечення.pdf>

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Анкети для опитування розробляються Центром забезпечення якості <https://pnu.edu.ua/центр-забезпечення-якості/>. Анкети побудовані на основі Google форм. Опитування проходять всі студенти, які навчаються на відповідній освітній програмі. Результати опитування розміщуються на сайті університету за посиланням <https://pnu.edu.ua/центр-забезпечення-якості/> і є підставою для обговорення на засіданнях випускових кафедр відповідних освітніх програм. Побажання студентів враховуються при оновленні методичного забезпечення компонентів освітньої програми, а окремі з них – при перегляді ОП. Наприклад, при оновленні ОП у 2020 р. враховано побажання студентів про збільшення кількості кредитів на вивчення ГІС-технологій (протокол №10 від 21.06.2020).

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Представники студентства входять до складу вченої ради університету, через яку мають можливість впливати на всі рішення в університеті <https://pnu.edu.ua/склад-вченої-ради/> (Положення про Вчену раду (схвалено вченою радою 27.01.2015 року протокол № 1 та введено в дію наказом ректора 27.01.2015 року № 33). У складі Вченої ради факультету природничих наук частка студентів становить 10 % <https://fpn.pnu.edu.ua/вчена-рада-факультету-природничих-на/>. До складу ректорату входять голова профкому та сенатор студентського сенату. Рада з якості включає двох представників Студентського Сенату - Вовк Вікторію Ярославівну та Котурбаш Наталію Сергіївну. Через участь у даних підрозділах студенти мають можливість приймати активну участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП.

Також через систему <https://d-learn.pnu.edu.ua/> систематично проводяться анонімні опитування «викладач очима студентів» та опитування «предмет очима студентів».

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Освітня програма передбачає отримання ґрунтовних і фахових знань з метеорології та гідрології, а також спеціальних курсів, що дозволяють поглибити знання в цій галузі. Роботодавці залучені безпосередньо до керівництва виробничою практикою на місцях проходження практики. За результатами проходження практики здійснюється аналіз рівня сформованості професійних компетентностей студентів. Роботодавцями надаються рекомендації щодо удосконалення процесу навчання та ОП. Пропозиції роботодавців враховуються при оновленні навчальних курсів чи їх окремих тем, зокрема до змісту дисципліни «Основи екологічного моніторингу атмосфери» за пропозицією начальника Івано-Франківського обласного центру з гідрометеорології Фриговича В.В. додано тему 6. Європейські стандарти дослідження якості атмосферного повітря. Відгуки роботодавців на ОП розміщені за посиланням.

<https://kgip.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/73/2020/02/Відгуки-103-НПЗ.pdf>

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Підтримується зв'язок із випускниками спеціальності 103 Науки про Землю. Інформацію про успішних випускників відображено на сайті кафедри географії <https://kgip.pnu.edu.ua/випускники/> та деканату. Випускників, які працюють за спеціальністю (наприклад, природоохоронні установи, Дністровське БУВР тощо) періодично запрошують на аудиторні заняття чи інші заходи для обговорення актуальних професійних компетентностей сучасного фахівця з наук про Землю, викликів, з якими вони стикаються на ринку праці. Надалі планується продовження формування бази даних випускників, відстеження траєкторії їх працевлаштування та кар'єрного розвитку.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

За результатами систематичних внутрішніх аудитів недоліків не виявлено.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Постійно ведеться робота над покращенням матеріального та навчально-методичного забезпечення ОП: обладнано аудиторні приміщення необхідним устаткуванням, підготовлено методичні посібники за ОП. При створенні і удосконаленні цієї програми були ураховані пропозиції з останньої акредитації ОП Науки про Землю:

-враховано досвід ЗВО України по створенню програм із спеціальності «Науки про Землю»;

-особливості ОП відображено у програмних результатах навчання;

-узгоджено мету та цілі програми із предметною областю спеціальності;

-доповнено програму матрицями відповідності освітніх компонентів і програмних результатів навчання;

- уточнено перелік освітніх компонентів і їх розподіл між обов'язковою і вибірковою частиною програми у відповідності до предметної області спеціальності;

- визначено програмні результати навчання, які є підставою для присвоєння професійних кваліфікацій;

-збільшено кількість кредитів на виконання дипломної роботи і передбачено у графіку навчального процесу навчального плану час на написання дипломної роботи;

-переорієнтовано програми навчальних практик з географічного спрямування на предметну область спеціальності;

-збільшено кількість кредитів на дисципліни, які забезпечують цифрові компетентності і вміння працювати з геоінформаційними системами;

-забезпечено ознайомлення студентів із наявними у них правами на вільний вибір навчальних дисциплін;

- посилено наукову активність викладачів в предметній області спеціальності «Науки про Землю» і участь студентів у наукових конференціях за спеціальністю;

- залучаються до проведення навчальних занять професіонали-практики та представники роботодавців.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Академічна спільнота залучена до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП шляхом постійного самовдосконалення: підвищення кваліфікації, які є обов'язковими для кожного викладача і має здійснюватися кожних п'ять років згідно положення про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників <https://nauka.pnu.edu.ua/положення/>, неформальної освіти, індивідуальної пізнавальної діяльності, яка передбачає власну активність викладача в науковому та освітньому просторах. Участь у роботі наукових конференцій, науково-методичних семінарах, які сприяють оволодінню новими технологіями і методиками викладання і впровадження їх у ОП. Професійний саморозвиток науково-педагогічних працівників забезпечує студенту якісну професійну підготовку під час навчання, формування професійних компетентностей та розвиток конкурентності на ринку праці. Культура якості у ЗВО реалізується на основі політики доброчесності, зокрема, положення про запобігання академічному плагіату <https://nauka.pnu.edu.ua/положення/> запроваджено оцінювання якості викладання предмету очима студентів, яке здійснюється після завершення сесії з кожного предмету на сайті Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://cee.pnu.edu.ua/>. В університеті створена постійно діюча комісія Вченої ради з моніторингу якості надання освітніх послуг https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/08/Nakaz_komisii_vchenoi_rady.pdf

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідно до наказу ректора від 17.09.2020 року №496 «Про здійснення процедур і заходів системи внутрішнього забезпечення якості» <https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2020/10/наказ-496.pdf> з метою розподілу між структурними підрозділами та дорадчими органами функціональних обов'язків щодо здійснення процедур і заходів системи внутрішнього забезпечення якості закріплено наступні функції:

- Центр забезпечення якості: визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- Рада з якості: формування політики і цілей у сфері якості та планування; внесення пропозицій керівництву Університету щодо покращень у системі внутрішнього забезпечення якості;
- Науково-методична рада: здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- Центр соціальних досліджень: щорічне опитування стейкхолдерів та регулярне оприлюднення результатів таких опитувань на офіційному веб-сайті Університету;
- Навчально-методичний відділ: організація ліцензування спеціальностей та акредитації освітніх програм, моніторинг якості навчального процесу студентів;
- Науково-дослідна частина: забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- Центр дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності: забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу у т. ч. самостійної роботи студентів, за кожною ОП;
- Інформаційно-обчислювальний центр: забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Документи ЗВО, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу (<https://pnu.edu.ua/документи/>): Статут (<https://pnu.edu.ua/?s=статут>), Положення про принципи діяльності навчально-наукових підрозділів (<https://pnu.edu.ua/документи/>), Положення про винагороди студентам (<https://pnu.edu.ua/стипендіальне-забезпечення/>), Положення про підготовче відділення для іноземних громадян (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/05/наказ-332.pdf>), Положення про запобігання академічному плагіату <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf>, Положення про порядок присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам, Положення про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників, Перелік пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і розробок на 2016-2020 роки, Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу. Всі нормативні документи оприлюднені на сайті університету <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozenja/>. Інформація про доступність документів наводиться також у Студентському путівнику https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Студентський_путівник_2019-20-25.10.pdf та Путівнику для науковців <https://nauka.pnu.edu.ua/2020/02/27/путівник-для-науковця-прикарпатсько/>

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<https://nmv.pnu.edu.ua/proiektu-op/bakalavr/103-науки-про-землю/>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

У забезпеченні ефективності змістового наповнення професійної підготовки студента результатів навчання важливими застосування у ОП єдності освітніх та професійних змістових блоків створення позитивного емоційно-сприятливого освітнього середовища, застосування різноманітних форм і методів активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів, залучення їх до роботи в групах і координація основи професійної підготовки відповідно до їхніх індивідуальних особливостей, рівня особистісного розвитку, підготовка до науково-пошукової діяльності. Відбуваються тематичні наукові екскурсії в Українських Карпатах, що сприяють кращому оволодінню методикою польових досліджень і дозволяють в межах природних ландшафтів здійснювати ознайомлення з нагальними проблемами їх господарського освоєння та охорони природи. Кафедра географії та природознавства реалізує домовленість про взаємну допомогу в процесі навчання студентів між Поморською Академією (м.Слупськ, Польща) і ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». У рамках домовленості відбувається семестровий обмін студентами з навчальною метою. Студенти отримують цінний досвід навчання закордоном. Сильна сторона – залучення стейкхолдерів до розробки та вдосконалення ОП, залучення здобувачів вищої освіти до вдосконалення ОП, професійних та фахових організацій до освітнього процесу; участь у вдосконаленні освітнього процесу. Слабкою стороною ОП є ще не функціонуючий неналежним чином власний центр для забезпечення студентів можливостями дослідницького навчання в сфері метеоспостережень. Однак, діяльність університету скерована на реконструкцію унікальної обсерваторії на г. Піп Іван на висоті 2022 м над рівнем моря і експлуатацію сучасного метеобладнання. Сьогодні Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника і Варшавський університет активно відновлюють приміщення обсерваторії. Створена інституція має назву Міжнародний науковий центр "Обсерваторія". Прикарпатський університет підписав грантову угоду "Адаптація колишньої обсерваторії на горі Піп Іван для потреб високогірного рятувального центру", в якій передбачено встановлення сучасної метеорологічної станції, у межах якої плануються широкомасштабні дослідження з використанням автоматичної техніки вимірювання низки метеорологічних параметрів (<https://observatorium.pnu.edu.ua/post/pershirezultati-ta-perspektivi-meteorologichnikh-sposterezhen-v-observatoriyi-na-gori-pip-ivan>).

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Упродовж найближчих 3 років можна відзначити перспективи реалізації у освітньому процесі основних положень двосторонніх та багатосторонніх угод між вищими навчальними закладами-партнерами, встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків, гармонізації освітніх стандартів вищих навчальних закладів-партнерів в рамках реалізації програм академічної мобільності. Співпраця вищих навчальних закладів партнерів передбачає впровадження програм подвійних дипломів (зокрема, з університетами Республіки Польща), що обумовлює в перспективі необхідність коректування окремих аспектів ОП. Кафедра географії та природознавства продовжить реалізувати домовленість про взаємну допомогу в процесі навчання студентів між Поморською Академією (м. Слупськ, Польща) і ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Перспективною є подача заявок на участь у програмі Еразмус+КА1 щодо реалізації кредитної мобільності на базі Лодзького університету (Польща). Введення у експлуатацію пункту для метеорологічних спостережень в МНЦ "Обсерваторія" створить можливості для студентських практик і постійного моніторингу елементів атмосфери і природного довкілля загалом на висоті більше 2000 м над рівнем моря. Метеорологічні дослідження в цьому місці є обґрунтованими і будуть основним завданням роботи Обсерваторії. Об'єкт щоденно використовуватиметься з метою попередження лавинної небезпеки чи у формі пошуково-рятувального пункту. У перспективі розвитку ОП має бути орієнтована на забезпечення реальної участі здобувачів освіти у міжнародних та всеукраїнських грантових програмах; залучення компаній та партнерів до співпраці (для проходження практик студентами, проведення програм стажування тощо). Широке та активне рекламування Університету серед зовнішньої цільової аудиторії (переважно абітурієнти та їхні батьки); співробітництво із місцевими ОТГ і активна участь у їхньому розвитку через упровадження і реалізацію проєктів, активний просвітницький діяльності.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Цепенда Ігор Євгенович

Дата: 22.01.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Основи біогеографії	навчальна дисципліна	<i>19_Основи біогеографії.pdf</i>	P+2RoqUfGe2AtMAG2tFujI+MopeWRJkgLq3c9TU8RRA=	Мультимедійне обладнання, комплект атласів, карти
Кліматологія	навчальна дисципліна	<i>18_Кліматологія.pdf</i>	eHAKL+eHLV3wVLXBzzyR5+1BvkEtOHIA5nzoc8J8=	Мультимедійне обладнання, атласи, карти, кліматичні щорічники
Ландшафтознавство	навчальна дисципліна	<i>17_Ландшафтознавство.pdf</i>	OVyMHxGDqGfoFdwlJo4otyZy9r1ZRC195F4owS11gE=	Мультимедійне обладнання, комплект атласів, ландшафтні карти та профілі
Застосування ГІС в гідрометеорології	навчальна дисципліна	<i>26_Застосування ГІС в гідрометеорології.pdf</i>	c07R/kojNvmRMgniYp4p4BxuHD4E5jxWAB4gatXeKyU=	Тун ПК: Сист.блок Intel-G630/2Gb/250G/dvdrw - 8 шт Intel Pentium IV-2,6MHz/512/80/FDD - 20 шт Термін експлуатації – 6 років. ПЗ: Microsoft Office 2003; Mapinfo; Easy Trace; MapEdit Landstat; Statistica 6.0; Quantum GIS; ARC GIS; TopoL.
Фізична культура	навчальна дисципліна	<i>08_Фізична культура.pdf</i>	jKKQJHUCnpswEfpwgh2EQYgbx6XSnO5sFFUwioVheo=	Спортивне спорядження
Загальна гідрологія з основами океанології	навчальна дисципліна	<i>15_Загальна гідрологія з основами океанології.pdf</i>	98lpXeFWpDLNjuvFZN38U9Kx5huXp9ulCb/Flrx1OZo=	Мультимедійне обладнання, комплект атласів, карти, гідрологічні щорічники, рейка, термометр
Комп'ютерні технології в науках про Землю	навчальна дисципліна	<i>25_Комп'ютерні технології в науках про Землю.pdf</i>	XyEnRNitrmGT9qGPKoKgzRFG9fwxMu3S+aZ5tH/9QGO=	Тун ПК: Сист.блок Intel-G630/2Gb/250G/dvdrw - 8 шт Intel Pentium IV-2,6MHz/512/80/FDD - 20 шт Термін експлуатації – 6 років. ПЗ: Microsoft Office 2003; Mapinfo; Easy Trace; MapEdit Landstat; Statistica 6.0; Quantum GIS; ARC GIS; TopoL.
Іноземна мова (англійська)	навчальна дисципліна	<i>24_Іноземна мова (англійська).pdf</i>	xj2p5H6UvypLPHNOYZpTRYhdmjRwJHZN8h66DAnsoD8=	Мультимедійне обладнання, лінгафонне обладнання, словники
Іноземна мова (І)	навчальна дисципліна	<i>23_Іноземна мова (перша).pdf</i>	VjfSfQaHN6hyK7VLQZrLetHlmlqPydEe2Mt6OpJJNO8=	Мультимедійне обладнання, лінгафонне обладнання, словники
Фізична географія Українських Карпат	навчальна дисципліна	<i>22_Фізична географія Українських Карпат.docx.pdf</i>	H8c/ecsQSINZRcAimcRG2kt7pcW5v1Ft+WQ9hwFK5Fk=	Мультимедійне обладнання, комплект атласів, туристичні атласи, туристичне спорядження
Методи гідрометеорологічних вимірювань	навчальна дисципліна	<i>21_Методи гідрометеорологічних вимірювань.pdf</i>	XOIrectBn5nqGG43wxbj1dJ2BoU7Byxx+uc4NgHruu3A=	Мультимедійне обладнання
Геофізика і геохімія ландшафтів	навчальна дисципліна	<i>20_Геофізика і геохімія ландшафтів.pdf</i>	WWUBqXoQp5T+YV+i5jvh4HO/HyGgQWKtdm/LAyflou4=	Лабораторне обладнання, мультимедійне обладнання

Атестація (Кваліфікаційна робота)	підсумкова атестація	29_Кваліфікаційна робота.pdf	q1MLYS/3SyGNLupVkm+o/iNfGcq/eoso fZgH7aUL7BU=	
Курсова робота 3 курс	курслова робота (проект)	Курсова робота.pdf	c/Qix58vsbBfPp3NFwNC5bffejnVpWrXU hZoSIWl2Hg=	
Курсова робота 2 курс	курслова робота (проект)	Курсова робота.pdf	c/Qix58vsbBfPp3NFwNC5bffejnVpWrXU hZoSIWl2Hg=	
Виробнича практика	практика	32_Виробнича практика.pdf	2qQXyWoVsUVI1w91ALA+65KJ62yO+oYb DgfeP8uXo=	Обладнання установ - місць проходження практики
Навчальна професійно-метеорологічна практика	практика	31_Навчальна професійно-метеорологічна практика.pdf	BG+QdChHp2CodmL+/EhGYE4SOckoKv Evq74r3z1JiKA=	Прилади метеостанції місць проходження практики
Навчальна фізико-географічна практика	практика	30_Навчальна фізико-географічна практика.pdf	SPm8GSe60oPtMvZqYdwwvSoUr8SXlkMI lG+A116UCoc=	Теодоліт, нівеліри, нівелірні рейки, компаси, комплекти топографічних карт, GPS - навігатор
Картографія з основами топографії	навчальна дисципліна	14_Картографія з основами топографії.pdf	eCy/gBuT/rxGAuWE F5eyOUxJ8yRuV9eU 6Rozi4/Vfz4=	Мультимедійне обладнання, теодоліт, нівеліри, нівелірні рейки, компаси, комплекти топографічних карт, GPS - навігатор
Вступ до фаху	навчальна дисципліна	13_Вступ до фаху.pdf	rloN5DEACFaY56IM yjhN2IFO6PLzolEPo BPZtXB6X/M=	Мультимедійне обладнання
Фізика з основами геофізики	навчальна дисципліна	12_Фізика з основами геофізики.pdf	51QGTftJwfmCMp3 E1kZl8AQXj4wzxyMl Utzs9xD6Qg=	Фізична лабораторія, лабораторне обладнання, прилади, мультимедійне обладнання
Хімія з основами геохімії	навчальна дисципліна	11_Хімія з основами геохімії.pdf	kcwsP2L4gLdicMg8P RHppx9CWIKBtP1J UODIFu8PjPg=	Хімічна лабораторія, лабораторне обладнання, хімічні реактиви, мультимедійне обладнання.
Геологія	навчальна дисципліна	10_Геологія.pdf	MMRFHaii2PL6Mi8r kqnoVAsp/RQrHiS4 38X25lUmFAc=	Мультимедійне обладнання, колекції геологічних порід та мінералів, комплект геологічних карт, геологічний компас
Загальне землезнавство	навчальна дисципліна	09_Загальне землезнавство.docx.pdf	lywaEAgHmlmXtL5 WYyU6NjCPC4e8dv h88kzZ9YdTWLo=	Мультимедійне обладнання, комплект атласів, карт, глобуси, телурії
Основи метеорології	навчальна дисципліна	16_Основи метеорології.pdf	mbc4BN7RUvLlQgXj 4dseqaqAap55ZoAqL 9YQtF+b500=	Метеорологічні прилади, кліматичні карти, мультимедійне обладнання
Політологія	навчальна дисципліна	07_Політологія.pdf	pfVMY6KiiaLy4qCDj 8nndo+v+QzNiO7Nb zlRaOr9pjM=	Мультимедійне обладнання, карти, енциклопедичні словники
Безпека життєдіяльності	навчальна дисципліна	06_Безпека життєдіяльності та цивільний захист.pdf	Ziv+5s4Vxem/P5vN6 xEMdHZnvwWIDAk qK77X409/WN4=	Мультимедійне обладнання, відеоролики, тематичні сайти, інструктивні картки
Вища математика з основами математичної статистики	навчальна дисципліна	05_Вища математика з основами математичної статистики.doc.pdf	y5Uz64rMwlWCxQm 5QvKqRRQK9ZSkLfv G7YBheFPnS7c=	Мультимедійне обладнання, таблиці
Українська мова (за професійним спрямуванням)	навчальна дисципліна	04_Українська мова (за професійним спрямуванням).doc.pdf	UICoxHu/RWZ/YA1 3cTRt+57UgcOTYca WgGF22cfGY=	Мультимедійне обладнання, таблиці, довідники, словники, журнали

Історія української культури	навчальна дисципліна	<i>03_Історія української культури.pdf</i>	/P2FD1eyLUmB44Pb+ow2HUoaCRZzzZa6gtiBiNceH4c=	Мультимедійне обладнання, хрестоматії, електронні каталоги, онлайн-екскурсії
Філософія	навчальна дисципліна	<i>02_Філософія.pdf</i>	NUGLL8oQ/24LtrP6kiR/8gED7GCO73yxVWwdAYDs44=	Мультимедійне обладнання, словники
Історія України	навчальна дисципліна	<i>01_Історія України.pdf</i>	xgsGgmGVsdKjAMT/yOyQ+z/unVYqY5U1XmyQbJXvk68=	Мультимедійне обладнання, атласи, карти, енциклопедичні словники

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
44747	Фоменко Наталія Володимирівна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом спеціаліста, Івано-Франківський державний технічний університет нафти і газу, рік закінчення: 1998, спеціальність: 070803 Прикладна екологія, Диплом кандидата наук ДК 039179, виданий 18.01.2007	19	Основи метеорології	Захист кандидатської дисертації за спеціальністю 11.00.11 – конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів. Тема кандидатської дисертації «Сучасна екологічна ситуація в м. Івано-Франківську та система забезпечення екологічної безпеки міської території»
178173	Іванишин Наталія Ярославівна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет філології	Диплом магістра, Прикарпатський університет імені Василя Стефаника, рік закінчення: 2002, спеціальність: 030501 Українська мова та література, Диплом кандидата наук ДК 035733, виданий 04.07.2006, Аттестат доцента 12/ДЦ 033010, виданий 30.11.2012	14	Українська мова (за професійним спрямуванням)	Кандидат філологічних наук, стажування на кафедрі української мови та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка з 03.10.2016 по 05.12.2016. Довідка №1488-33/03 від 08.12.2016; тема «Лінгвостилістичні параметри художнього тексту»
141915	Мишук Андрій Іванович	Доцент, Основне місце роботи	Факультет історії, політології і міжнародних відносин	Диплом магістра, Прикарпатський університет імені Василя Стефаника, рік закінчення:	13	Історія України	Кандидат історичних наук, спеціальність (07.00.01) Історія України; підвищення кваліфікації 15.02.-22.03.2017 р. Відділ

				2001, спеціальність: 030301 Історія, Диплом кандидата наук ДК 030003, виданий 30.06.2005, Атестат старшого наукового співробітника (старшого дослідника) АС 007181, виданий 16.12.2009			історії України XIX – початку XX ст. Інституту історії України НАН України. Довідка № 123/259 від 22. 03.2017р.
36406	Кланічка Юрій Володимиро вич	Доцент, Основне місце роботи	Факультет математики та інформатики	Диплом магістра, Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаніка", рік закінчення: 2005, спеціальність: 070101 Фізика, Диплом кандидата наук ДК 062302, виданий 10.11.2010	10	Застосування ГІС в гідрометеорол огії	Кандидат фізико- математичних наук, – фізика і хімія поверхні, доцент кафедри математики, інформатики і методики викладання. Стажування :- Львівський національний університет ім. Івана Франка, кафедра програмування , з 01.10.2019 р. по 25.11 2019 р. "Додатки Google в освітній діяльності" Сертифікат № БЦ-С- 4495, 02.07.2019 Методичний посібник «Географічні інформаційні системи та технології» для студентів спеціальності – Науки про Землю, Середня освіта (Географія) Івано-Франківськ: Приватний підприємець Голіней О.М., 2020.-48 с.
36406	Кланічка Юрій Володимиро вич	Доцент, Основне місце роботи	Факультет математики та інформатики	Диплом магістра, Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаніка", рік закінчення: 2005, спеціальність: 070101 Фізика, Диплом кандидата наук ДК 062302, виданий 10.11.2010	10	Комп'ютерні технології в науках про Землю	Кандидат фізико- математичних наук, – фізика і хімія поверхні, доцент кафедри математики, інформатики і методики викладання. Стажування :- Львівський національний університет ім. Івана Франка, кафедра програмування , з 01.10.2019 р. по 25.11 2019 р. "Додатки Google в освітній діяльності" Сертифікат № БЦ-С- 4495, 02.07.2019 Методичний посібник «Географічні інформаційні системи та технології» для студентів спеціальності – Науки про Землю, Середня освіта (Географія) Івано-Франківськ: Приватний підприємець Голіней О.М., 2020.-48 с.

18800	Титунь Оксана Леонідівна	Доцент, Основне місце роботи	Кафедра іноземних мов	Диплом спеціаліста, Запорізький державний університет, рік закінчення: 2001, спеціальність: 030502 Англійська мова та література, Диплом кандидата наук ДК 021097, виданий 03.04.2014, Атестат доцента 12ДЦ 046317, виданий 25.02.2016	14	Іноземна мова (англійська)	1. Кандидат педагогічних наук, (13.00.04) Теорія і методика професійної освіти. Стажування: Івано-Франківський медичний університет, кафедра мовознавства, з 12.03 по 11.05 2018 р 2. Tytun O.L. Boichuk A.P. Sivkovych H.M. Teaching English professional writing to students of design and fine arts. Навчання писемного англійського професійного мовлення студентів спеціальностей «дизайн» та «образотворче мистецтво» Прикарпатський вісник НТШ Слово, №3(55). с. 101- 109, Івано-Франківськ: ПНУ. – 2019
137735	Сівкович Галина Миронівна	Доцент, Основне місце роботи	Кафедра іноземних мов	Диплом кандидата наук ДК 002194, виданий 22.12.2011, Атестат доцента 12ДЦ 040184, виданий 31.10.2014	14	Іноземна мова (І)	Кандидат педагогічних наук. Кваліфікація за дипломом: філолог, викладач англійської мови і літератури . Наявність навчально-методичного посібника Англійська мова для географів // Навчальний посібник. – Івано-Франківськ : Просвіта, 2014. – 156 с.
70143	Гілецький Йосип Романович	Доцент, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом кандидата наук ДК 025588, виданий 13.10.2004, Атестат доцента 12ДЦ 020015, виданий 30.10.2008	17	Фізична географія Українських Карпат	Кандидат педагогічних наук, (13.00.02) Теорія і методика навчання географії. Гілецький Й.Р., Тимофійчук Н.М. Районування підпровінцій Зовнішніх і Внутрішніх Східних Карпат в межах України// Actual trends of modern scientific research. Abstracts of the 5th International scientific and practical conference. MDPC Publishing, Munich, Germany. 2021. Pp. 225-232.
19388	Новосад Марія Гнатівна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет психології	Диплом кандидата наук ДК 015893, виданий 09.10.2002, Атестат доцента 02ДЦ 014922, виданий 19.10.2005	35	Історія української культури	Кандидат мистецтвознавства, (26.00.01) – теорія та історія культури. Тема стажування: «Удосконалення нових форм дистанційного навчання на платформі EduPro та Prometheus з культурології та історії української культури

							та релігієзнавства». 22.01. по 22.02.2018 р. Довідка № 12-694 від 22.02.2018 р. Новосад М.Г. Історія української культури. Навчально-методичне забезпечення для дистанційної форми навчання / М.Г.Новосад. – Калуш: «Артекс», 2016. – 256 с.
232031	Рачій Богдан Іванович	Професор, Суміщення	Фізико-технічний факультет	Диплом магістра, Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника", рік закінчення: 2005, спеціальність: 070101 Фізика, Диплом доктора наук ДД 006725, виданий 26.06.2017, Диплом кандидата наук ДК 063081, виданий 22.12.2010	2	Фізика з основами геофізики	Доктор фізико-математичних наук, спеціальність (01.04.18) Фізика і хімія поверхні спеціальність (01.04.18) Фізика і хімія поверхні. Яцура М. М., Гасюк І. М., Рачій Б.І., Гамарник А. М. Курс загальної фізики. Оптика. Тести: навчально-методичний посібник. - Івано-Франківськ : ПНУ, 2019. - 381 с.
355574	Приходько Микола Миколайович	професор, Суміщення	Факультет природничих наук	Диплом спеціаліста, Івано-Франківський державний технічний університет нафти і газу, рік закінчення: 2001, спеціальність: 070801 Екологія та охорона навколишнього середовища, Диплом доктора наук ДД 003114, виданий 14.02.2014, Диплом кандидата наук ДК 032699, виданий 19.01.2006, Аттестат доцента 12ДЦ 021655, виданий 23.12.2008, Аттестат професора 12ПР 011043, виданий 15.12.2015	16	Геофізика і геохімія ландшафтів	Доктор географічних наук, (11.00.11) Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів. 1. Приходько М. М. Екологічна безпека природних і антропогенно модифікованих геосистем : монографія / М. М. Приходько. – К. : Центр екологічної освіти та інформації, 2013. – 201 с. 2. Приходько М.М. Фоновий моніторинг навколишнього природного середовища / М.М. Приходько, М.М. Приходько (старший), Я.О. Адаменко [та ін.] – Івано-Франківськ: Фоліант, 2010. – 324 с.
11264	Терешкун Оксана	Доцент, Основне	Факультет психології	Диплом кандидата наук	23	Філософія	Кандидат політичних наук, спеціальність

	Федорівна	місце роботи		ДК 033217, виданий 09.03.2006, Атестат доцента 12ДЦ 027328, виданий 20.01.2011			(23.00.01) Теорія та історія політичної науки; кваліфікація за дипломом – філософ, викладач філософських дисциплін
44747	Фоменко Наталія Володимирівна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом спеціаліста, Івано-Франківський державний технічний університет нафти і газу, рік закінчення: 1998, спеціальність: 070803 Прикладна екологія, Диплом кандидата наук ДК 039179, виданий 18.01.2007	19	Кліматологія	Захист кандидатської дисертації за спеціальністю 11.00.11 – конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів. Фоменко Н.В. Кліматологія. Методичні вказівки до виконання практичних робіт та самостійної роботи студентів. (Електронний ресурс) (2020)
92293	Атаманюк Ярослава Дмитрівна	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом кандидата наук ДК 013126, виданий 28.03.2013, Атестат доцента 12ДЦ 043902, виданий 29.09.2015	17	Ландшафтознавство	Кандидат географічних наук. Атаманюк Я.Д. Ландшафтознавство: навчально-методичний посібник. - Івано-Франківськ, Симфонія форте, 2019.- 64 с. Стажування Поморська Академія (м. Слупськ, Республіка Польща), наказ № 251 від 27.04.2017 р. «Методика регіональних досліджень»
44747	Фоменко Наталія Володимирівна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом спеціаліста, Івано-Франківський державний технічний університет нафти і газу, рік закінчення: 1998, спеціальність: 070803 Прикладна екологія, Диплом кандидата наук ДК 039179, виданий 18.01.2007	19	Методи гідрометеорологічних вимірювань	Кандидат географічних наук. 1. Gutsulyak Vasył. Ecological-geochemical assessment of groundwater contamination in the Ivano-Frankivsk city / Gutsulyak Vasył, Nataliia Fomenko // Present Environment and Sustainable Development International Symposium – 2017. – 12th ed. – P. 35-36. 2. Фоменко Н.В. Моніторинг ґрунтових вод урбоєкосистем як основа раціонального використання водних ресурсів міських територій (на прикладі міста Івано-Франківська) // Науковий вісник НЛТУ України. – 2015.
44747	Фоменко Наталія Володимирівна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом спеціаліста, Івано-Франківський	19	Загальна гідрологія з основами океанології	Кандидат географічних наук, (11.00.11) Конструктивна

				державний технічний університет нафти і газу, рік закінчення: 1998, спеціальність: 070803 Прикладна екологія, Диплом кандидата наук ДК 039179, виданий 18.01.2007			географія та раціональне використання природних . Н.В. Фоменко. Гідрологія з основами океанології. Методичні вказівки до виконання практичних робіт та для самостійної роботи студентів.- Івано-Франківськ, 2017.-54 с.
147424	Кашуба Григорій Іванович	Викладач, Основне місце роботи	Факультет математики та інформатики	Диплом спеціаліста, Прикарпатський університет імені Василя Стефаника, рік закінчення: 2002, спеціальність: 080101 Математика	15	Вища математика з основами математичної статистики	Кваліфікація за дипломом – математик, викладач. Стажування, Івано-Франківський національний університет нафти і газу, кафедра вищої математики, тема: Використання інформаційно-комунікативних технологій під час викладання вищої математики у вищій школі, довідка №46-35. .Навчально-методичні посібники: 1. Кашуба Г. І. Курс лекцій з Вищої математики для студентів спеціальності 'Хімія' (Електронний ресурс) (2018). 2. Кашуба Г. І. Методичні вказівки і контрольні завдання з вищої математики з основами математичної статистики для студентів спеціальності 'Географія' (Електронний ресурс) (2018).
145102	Матківський Микола Петрович	Доцент, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом кандидата наук КН 009553, виданий 18.12.1995, Аттестат доцента ДЦ 003303, виданий 21.12.2001	21	Безпека життєдіяльності	Кандидат технічних наук (05.17.01) Технологія неорганічних речовин. Тема дисертації: «Покривні пігментні концентрати для шкіри на основі дисперсних мінералів». Курта С.А., Воронич О.Л., Матківський М.П., Джура У.Я., Курта Н.С. Моніторинг чистоти повітря у транскордонному регіоні Івано-Франківської області в 2013-2015 роках//Ukrainian-Polish Conferens “The problems of air pollution purification:control, Monitoring, catalytic,

							photocatalytic and sorption methods of treatment” – Kyiv. 2016 – P.38-39. Участь у міжнародному науковому проєкті «Менеджмент чистоти повітря в румунсько-українському транскордонному регіоні».HUSKROUA 1101 127
88271	Липчук Оксана Іванівна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет історії, політології і міжнародних відносин	Диплом магістра, Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника", рік закінчення: 2005, спеціальність: 060101 Правознавство, Диплом кандидата наук ДК 052952, виданий 09.07.2009, Аттестат доцента 12ДЦ 046309, виданий 25.02.2016	12	Політологія	Кандидат політичних наук, 23.00.02- Політичні інститути та процеси, доцент кафедри політології. Липчук О.І. Політичні права та свободи людини та громадянина – сучасний стан та проблеми реалізації в Україні / О.І. Липчук // Прикарпатський вісник НТШ. Думка / ред. І. С. Монолатій. – Вип. 3 (25). – Івано-Франківськ, 2016. – С. 270-281. Навчально-методичний посібник з курсу «Політологія» для студентів денної форми навчання [текст] / Оксана Іванівна Липчук. – Івано-Франківськ : Інститут історії, політології і міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2015. – 64 с.
196013	Файчак Роман Іванович	завідувач кафедру, доцент, Основне місце роботи	Кафедра фізичного виховання	Диплом спеціаліста, Прикарпатський університет імені Василя Стефаника, рік закінчення: 2000, спеціальність: 010201 Фізичне виховання, Диплом кандидата наук ДК 042883, виданий 11.10.2007, Аттестат доцента 12ДЦ 030493, виданий 17.05.2012	13	Фізична культура	Кандидат наук з фізичного виховання та спорту, 24.00.02 - фізична культура, фізичне виховання різних груп населення, «Корекція екзаменаційного стресу у ліцеїстів, засобами фізичної культури. Стажування: Національний педагогічний університет імені В. Гнатюка, м.Тернопіль. «Сучасні методи організації спортивно-оздоровчої роботи зі студентами», 21 жовтня - 28 листопада 2018 року.
92293	Атаманюк Ярослава Дмитрівна	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом кандидата наук ДК 013126, виданий 28.03.2013, Аттестат доцента 12ДЦ 043902,	17	Онови біогеографії	Кандидат географічних наук. Атаманюк Я.Д. Біогеографія: навчально-методичний посібник. - Івано-Франківськ, Симфонія форте,

				виданий 29.09.2015			2016.- 64 с. Стажування Поморська Академія (м. Слупськ, Республіка Польща), наказ № 251 від 27.04.2017 р. «Методика регіональних досліджень»
141398	Сав`юк Мирослав Іванович	Доцент, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом кандидата наук ГМ 007319, виданий 21.11.1990, Атестат доцента ДЦ 002425, виданий 14.11.1995	30	Геологія	Кандидат геолого- мінералогічних наук, , тема дисертації «Палеотектонічний і літофаціальний аналіз палеогенових відкладів північно- західної частини Бориславсько- Покутської зони Передкарпатського прогину в зв'язку з їх нафтогазоносністю». Сав'юк М.І. Геологія. Навчально- методичний посібник.-Івано- Франківськ: НАІР, 2016.-144 с.
33637	Луцась Анна Віталіївна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом магістра, Прикарпатський університет імені Василя Стефаніка, рік закінчення: 2000, спеціальність: 0703 Хімія, Диплом кандидата наук ДК 000055, виданий 09.11.2006, Атестат доцента 12ДЦ 046311, виданий 25.02.2016	14	Хімія з основами геохімії	Кандидат хімічних наук, спеціальність (02.00.21) хімія твердого тіла. Стажування: Науково- дослідний інститут транспорту газу ПАТ «Укртрансгаз», Тема: «Сучасні методи розв'язання екологічних проблем газотранспортних підприємств України», вид документа: довідка №25/02, дата видачі 02.12.2016 р.
79913	Белова Наталія Володимирів на	Доцент, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом спеціаліста, Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаніка", рік закінчення: 2011, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Географія, Диплом кандидата наук ДК 038578, виданий 29.09.2016	6	Вступ до фаху	Кандидат географічних наук, (11.00.11) Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів. 1. Белова Н. В. Основні показники водного режиму лісоаграрних ландшафтів Передкарпаття / Н. В. Белова, В. С. Олійник // Науковий вісник НЛТУ України: збірник науково- технічних праць. – Львів, 2015. – Вип. 25.6. – С. 137-143. 2. Белова Н. В. Роль природних екосистем у збереженні ландшафтів Передкарпаття / Н. В. Белова // Прагматичні аспекти діяльності

							національних природних парків у контексті збалансованого розвитку. – Берегомет, 2015. – С. 34-36.
70143	Гілецький Йосип Романович	Доцент, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом кандидата наук ДК 025588, виданий 13.10.2004, Атестат доцента 12ДЦ 020015, виданий 30.10.2008	17	Картографія з основами топографії	Кандидат педагогічних наук, 13.00.02 – теорія і методика навчання географії. 1. Гілецький Й.Р., Атаманюк Я.Д. Про унормування використання деяких термінів у картографії / Й. Р. Гілецький, Я.Д. Атаманюк. // Геодезичні вишукування та землевпорядні дослідження в умовах Правобережного Лісостепу України: матер. Всеукр. наук.-практ. інтер.-конф., Умань, 2019. С.105-107. 2. Гілецький Й.Р. Географічні задачі та їх розв'язування. / Й. Р. Гілецький – Вид. 3-тє, виправл. – Тернопіль: Мандрівець, 2016. – 136 с.
141398	Сав'юк Мирослав Іванович	Доцент, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом кандидата наук ГМ 007319, виданий 21.11.1990, Атестат доцента ДЦ 002425, виданий 14.11.1995	30	Загальне землезнавство	Кандидат геолого-мінералогічних наук. Тема стажування « Динаміка сучасних морфодинамічних процесів та їх вивчення на заняттях з геоморфології ». Дата видачі довідки – 10.01. 2020 р. 1. Сав'юк М.І. Основи природознавства: землезнавство. Навчально-методичний посібник / Т.М. Васютіна, Г.П. Сав'юк, М.І. Сав'юк. – вид.4-е переробл. і доп. – Івано-Франківськ: НАІР, 2017. – 144 с. 2. Сав'юк М.І. Загальне землезнавство. Навчально-методичний посібник. -Івано-Франківськ: НАІР, 2018.-104 с.

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначено	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
----------------------------------	---	---	-----------------	----------------------------

	му стандартом вищої освіти (або охоплює його)			
<p><i>PR10. Аналізувати властивості атмосфери та інших геосфер у різних просторово-часових масштабах.</i></p>	☒	Курсова робота 3 курс	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації	презентація, публічний захист
		Курсова робота 2 курс	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації	презентація, публічний захист
	Геофізика і геохімія ландшафтів	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль	
	Фізика з основами геофізики	лекції, лабораторні роботи, (віртуальний) експеримент	захист лабораторної роботи, підсумкове (тестове) оцінювання	
	Основи метеорології	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль	
	Основи біогеографії	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль	
	Загальне землезнавство	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/рольова симуляційна гра)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль	
	Геологія	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний	

			самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проєкт, презентація, ділова/рольова симуляційна гра)	контроль; тестовий контроль
		Хімія з основами геохімії	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), розповідь, лекції, консультації, письмові і усні завдання самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проєкт, презентація	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Картографія з основами топографії	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Загальна гідрологія з основами океанології	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); тестовий контроль
<p><i>ПР12.Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи у науках про Землю та застосовувати їх при міжпредметних аналізах.</i></p>	☒	Геофізика і геохімія ландшафтів	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Атестація (Кваліфікаційна робота)	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, експериментальні, наукові, консультації	презентація, публічний захист
		Історія України	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усне і письмове опитування, контроль самостійної роботи, контрольна робота, підсумковий контроль, тестовий контроль
		Філософія	метод проблемного викладання, частково-пошуковий, інтерактивний	усне і письмове опитування, контроль самостійної роботи, контрольна робота, підсумковий контроль, тестовий контроль
		Історія української культури	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усне і письмове опитування, контроль самостійної роботи, контрольна робота, підсумковий контроль, тестовий контроль

		Українська мова (за професійним спрямуванням)	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усне і письмове опитування, контроль самостійної роботи, контрольна робота, підсумковий контроль, тестовий контроль
		Хімія з основами геохімії	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), розповідь, лекції, консультації, письмові і усні завдання самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Фізика з основами геофізики	лекції, лабораторні роботи, (віртуальний) експеримент	захист лабораторної роботи, підсумкове (тестове) оцінювання
		Фізична географія Українських Карпат	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Виробнича практика	групові та індивідуальні завдання, вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації	щоденник практики, презентація, матеріали практики, публічний захист
		Ландшафтознавство	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); тестовий контроль
<p>ПР22. Аналізувати та кількісно описувати процеси, які виникають при взаємодії атмосфери Землі з іншими геосферами.</p>	☐	Геологія	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/рольова симуляційна гра)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Онови біогеографії	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати); тестовий контроль

		Атестація (Кваліфікаційна робота)	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, експериментальні, наукові, консультації	презентація, публічний захист
		Загальне землезнавство	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/ рольова симуляційна гра)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
<i>ПР21. Ідентифікувати складові кліматичної системи і основні чинники кліматоутворення.</i>	☐	Кліматологія	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/ рольова симуляційна гра)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно практичний контроль; тестовий контроль
		Атестація (Кваліфікаційна робота)	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, експериментальні, наукові, консультації	презентація, публічний захист
<i>ПР20. Оцінювати вплив гідрометеорологічних та кліматичних умов на ріст та розвиток сільськогосподарських рослин та раціональне розміщення посівів.</i>	☐	Кліматологія	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/ рольова симуляційна гра)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно практичний контроль; тестовий контроль
		Атестація (Кваліфікаційна робота)	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, експериментальні, наукові, консультації	презентація, публічний захист
<i>ПР19. Визначати кількісні характеристики метеорологічних величин та класифікувати атмосферні явища, в тому числі для урбанізованих територій.</i>	☐	Онови біогеографії	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати); тестовий контроль
		Атестація (Кваліфікаційна робота)	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі,	презентація, публічний захист

		робота)	пошукові, експериментальні, наукові, консультації	
		Основи метеорології	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/рольова симуляційна гра)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
<i>ПР18. Знати правові основи взаємовідносин між споживачами метеорологічної інформації та фахівцями з Наук про Землю.</i>	☐	Методи гідрометеорологічних вимірювань	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Атестація (Кваліфікаційна робота)	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, експериментальні, наукові, консультації	презентація, публічний захист
		Навчальна фізико-географічна практика	групові та індивідуальні завдання, вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації	щоденник практики, презентація, матеріали практики, публічний захист
<i>ПР17. Демонструвати вміння аналізувати взаємозв'язки між геофізичними, гідрометеорологічними процесами в кліматичній системі Землі та окремих її частин.</i>	☐	Фізика з основами геофізики	лекції, лабораторні роботи, (віртуальний) експеримент	захист лабораторної роботи, підсумкове (тестове) оцінювання
		Загальна гідрологія з основами океанології	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/рольова симуляційна гра)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); тестовий контроль
		Ландшафтознавство	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); тестовий контроль
		Геофізика і геохімія ландшафтів	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний),	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи,

			пошуковий (дослідницький)	контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Методи гідрометеорологічних вимірювань	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Фізична географія Українських Карпат	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Атестація (Кваліфікаційна робота)	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, експериментальні, наукові, консультації	презентація, публічний захист
<i>ПР 16. Знаходити рішення для існуючих завдань у сфері моніторингу геосфер.</i>	☐	Комп'ютерні технології в науках про Землю	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Атестація (Кваліфікаційна робота)	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, експериментальні, наукові, консультації	презентація, публічний захист
<i>ПР15. Уміти обирати та використовувати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки метеорологічних даних.</i>	☒	Безпека життєдіяльності	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
		Вища математика з основами математичної статистики	словесні методи (розповідь, бесіда, інструктаж, консультація, лекція, семінарські заняття, семінари-дискусії), практичні методи (вправи, навчальна праця, індивідуальні завдання), робота з підручником, методи контролю й оцінки результатів навчання (тестові завдання, опитування тощо)	усне (індивідуальне та фронтальне) опитування, перевірка індивідуальних завдань, письмовий контроль (письмові завдання та опитування), тестовий контроль
		Основи метеорології	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи,

			(дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/рольова симуляційна гра)	реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Комп'ютерні технології в науках про Землю	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Методи гідрометеорологічних вимірювань	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Застосування ГІС в гідрометеорології	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Курсова робота з курс	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації	презентація, публічний захист
		Навчальна професійно-метеорологічна практика	групові та індивідуальні завдання, вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації	щоденник практики, презентація, матеріали практики, публічний захист
		Навчальна фізико-географічна практика	групові та індивідуальні завдання, вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації	щоденник практики, презентація, матеріали практики, публічний захист
<i>ПР14. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій в галузі наук про Землю, в тому числі давати екологічну оцінку антропогенним процесам і явищам.</i>	☒	Курсова робота з курс	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації	презентація, публічний захист
		Атестація (Кваліфікаційна робота)	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, експериментальні, наукові, консультації	презентація, публічний захист
		Комп'ютерні технології в науках про Землю	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль

<p>ПР13. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.</p>	☒	Історія української культури	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усне і письмове опитування, контроль самостійної роботи, контрольна робота, підсумковий контроль, тестовий контроль
		Політологія	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
		Іноземна мова (І)	практичний, серед яких пояснення, бесіда, демонстрація, візуалізація, самостійна робота, дискусія	усний та письмовий контроль. практичний контроль, спостереження, тестовий контроль
		Іноземна мова (англійська)	практичний, серед яких пояснення, бесіда, демонстрація, візуалізація, самостійна робота, дискусія	усний та письмовий контроль. практичний контроль, спостереження, тестовий контроль
		Атестація (Кваліфікаційна робота)	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, експериментальні, наукові, консультації	презентація, публічний захист
		Виробнича практика	групові та індивідуальні завдання, вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації.	щоденник практики, презентація, матеріали практики, публічний захист
		Філософія	метод проблемного викладання, частково-пошуковий, інтерактивний	усне і письмове опитування, контроль самостійної роботи, контрольна робота, підсумковий контроль, тестовий контроль
		Історія України	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усне і письмове опитування, контроль самостійної роботи, контрольна робота, підсумковий контроль, тестовий контроль
		Українська мова (за професійним спрямуванням)	метод проблемного викладання, частково-пошуковий, інтерактивний	усне і письмове опитування, контроль самостійної роботи, контрольна робота, підсумковий контроль, тестовий контроль
<p>ПР25. Аналізувати кількісні показники хімічного стану складових кліматичної системи Землі та їх вплив на якісні показники суміжних географічних оболонок (гідросфери, біосфери, демосфери та інших).</p>	☐	Хімія з основами геохімії	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), розповідь, лекції, консультації, письмові і усні завдання самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Атестація (Кваліфікаційна робота)	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, експериментальні, наукові, консультації	презентація, публічний захист
<p>ПР23. Класифікувати природні явища за їх повторюваністю та просторово-</p>	☐	Онови біогеографії	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний),	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи,

часовою структурою, а також за впливом на організм людини.			пошуковий (дослідницький)	контрольні роботи, реферати); тестовий контроль
		Атестація (Кваліфікаційна робота)	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, експериментальні, наукові, консультації	презентація, публічний захист
ПР11. Впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних досліджень.	☒	Безпека життєдіяльності	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
		Фізична культура	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усне опитування, контроль самостійної роботи, практичне виконання фізичних вправ
		Курсова робота 2 курс	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації	презентація, публічний захист
		Навчальна фізико-географічна практика	групові та індивідуальні завдання, вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації	щоденник практики, презентація, матеріали практики, публічний захист
		Навчальна професійно-метеорологічна практика	групові та індивідуальні завдання, вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації	щоденник практики, презентація, матеріали практики, публічний захист
ПРО9. Вміти виконувати дослідження геосфер за допомогою кількісних методів аналізу.	☒	Картографія з основами топографії	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Хімія з основами геохімії	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), розповідь, лекції, консультації, письмові і усні завдання самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Вища математика з основами математичної статистики	словесні методи (розповідь, бесіда, інструктаж, консультація, лекція, семінарські заняття, семінари-дискусії), практичні методи (вправи, навчальна праця, індивідуальні завдання), робота з підручником	усне (індивідуальне та фронтальне) опитування, перевірка індивідуальних завдань, письмовий контроль (письмові завдання та опитування), тестовий контроль
		Загальна гідрологія з основами океанології	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт,

	пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); тестовий контроль
Основи метеорології	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково- пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); тестовий контроль
Кліматологія	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково- пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/ рольова симуляційна гра)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); тестовий контроль
Основи біогеографії	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково- пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/ рольова симуляційна гра)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); тестовий контроль
Геофізика і геохімія ландшафтів	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково- пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/ рольова симуляційна гра)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); тестовий контроль
Методи гідрометеорологічних вимірювань	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково- пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); тестовий контроль

			проект, презентація, ділова/рольова симуляційна гра)	
		Курсова робота 2 курс	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації.	презентація, публічний захист
		Навчальна фізико-географічна практика	групові та індивідуальні завдання, вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації.	щоденник практики, презентація, матеріали практики, публічний захист
		Навчальна професійно-метеорологічна практика	групові та індивідуальні завдання, вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації	щоденник практики, презентація, матеріали практики, публічний захист
		Фізика з основами геофізики	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), розповідь, лекції, консультації, письмові і усні завдання самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
<i>ПРО8. Обґрунтовувати вибір та використовувати новітні польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем і об'єктів.</i>	☒	Атестація (Кваліфікаційна робота)	групові та індивідуальні завдання, вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації	щоденник практики, презентація, матеріали практики, публічний захист
		Навчальна фізико-географічна практика	групові та індивідуальні завдання, вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації	щоденник практики, презентація, матеріали практики, публічний захист
		Навчальна професійно-метеорологічна практика	групові та індивідуальні завдання, вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації	щоденник практики, презентація, матеріали практики, публічний захист
		Курсова робота 3 курс	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації.	презентація, публічний захист
		Методи гідрометеорологічних вимірювань	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
<i>ПРО7. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування і</i>	☒	Комп'ютерні технології в науках про Землю	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль

розвитку геосфер.

Вища математика з основами математичної статистики	словесні методи (розповідь, бесіда, інструктаж, консультація, лекція, семінарські заняття, семінари-дискусії), практичні методи (вправи, навчальна праця, індивідуальні завдання), робота з підручником, методи контролю й оцінки результатів навчання (тестові завдання, опитування тощо)	усне (індивідуальне та фронтальне) опитування, перевірка індивідуальних завдань, письмовий контроль (письмові завдання та опитування), тестовий контроль
Політологія	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Хімія з основами геохімії	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), розповідь, лекції, консультації, письмові і усні завдання самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
Фізика з основами геофізики	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), розповідь, лекції, консультації, письмові і усні завдання самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
Картографія з основами топографії	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
Кліматологія	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/рольова симуляційна гра)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль

		Геофізика і геохімія ландшафтів	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/ рольова симуляційна гра)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Застосування ГІС в гідрометеорології	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Курсова робота з курс	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації.	презентація, публічний захист
		Загальна гідрологія з основами океанології	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/ рольова симуляційна гра)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
<i>ПРОБ. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад Землі як планетарної системи та її геосфер.</i>	☒	Фізична географія Українських Карпат	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); тестовий контроль
		Ландшафтознавство	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); тестовий контроль
		Курсова робота 2 курс	Вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації.	Презентація, публічний захист
		Загальне землезнавство	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та

			взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Геологія	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)
			усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
<p><i>ПРО5. Вміти проводити польові та лабораторні дослідження геосфери Землі та метеорологічних процесів і явищ зокрема.</i></p>	☒	Геологія	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)
			усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Вступ до фаху	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)
			усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка; тестовий контроль
		Основи метеорології	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/рольова симуляційна гра)
			усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка; тестовий контроль
		Основи біогеографії	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)
			усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка; тестовий контроль
Курсова робота 2 курс	Вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації.	Презентація, публічний захист	
Курсова робота 3 курс	Вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації.	Презентація, публічний захист	
Атестація (Кваліфікаційна робота)	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, експериментальні, наукові, консультації	презентація, публічний захист	

		Навчальна професійно-метеорологічна практика	групові та індивідуальні завдання, вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації	щоденник практики, презентація, матеріали практики, публічний захист
		Загальне землезнавство	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Навчальна фізико-географічна практика	групові та індивідуальні завдання, вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації	щоденник практики, презентація, матеріали практики, публічний захист
<p><i>ПРО4.</i> Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області наук про Землю.</p>	☒	Курсова робота 2 курс	Вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації.	Презентація, публічний захист
		Комп'ютерні технології в науках про Землю	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний) інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Застосування ГІС в гідрометеорології	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний) інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Курсова робота 3 курс	Вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації.	Презентація, публічний захист
		Кліматологія	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/рольова симуляційна гра)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Загальна гідрологія з основами океанології	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь,	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та

			лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/рольова симуляційна гра)	взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Картографія з основами топографії	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
ПРО3. Спілкуватися іноземною мовою за фахом.	☒	Іноземна мова (англійська)	практичний, серед яких пояснення, бесіда, демонстрація, візуалізація, самостійна робота, дискусія	усний та письмовий контроль. практичний контроль, спостереження, тестовий контроль
		Іноземна мова (І)	практичний, серед яких пояснення, бесіда, демонстрація, візуалізація, самостійна робота, дискусія	усний та письмовий контроль. практичний контроль, спостереження, тестовий контроль
ПРО2. Використовувати усно і письмово професійну українську мову.	☒	Українська мова (за професійним спрямуванням)	метод проблемного викладання, частково-пошуковий, інтерактивний.	усне і письмове опитування, контроль самостійної роботи, контрольна робота, підсумковий контроль, тестовий контроль.
		Філософія	метод проблемного викладання, частково-пошуковий, інтерактивний.	усне і письмове опитування, контроль самостійної роботи, контрольна робота, підсумковий контроль, тестовий контроль.
		Історія української культури	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усне і письмове опитування, контроль самостійної роботи, контрольна робота, підсумковий контроль, тестовий контроль.
		Вступ до фаху	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/рольова симуляційна гра)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка; тестовий контроль
ПРО1. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю.	☒	Українська мова (за професійним спрямуванням)	метод проблемного викладання, частково-пошуковий, інтерактивний.	усне і письмове опитування, контроль самостійної роботи, контрольна робота, підсумковий контроль, тестовий контроль.
		Загальне землезнавство	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (Розповідь, лекції,	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка);

	консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/рольова симуляційна гра)	лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
Геологія	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/рольова симуляційна гра)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
Хімія з основами геохімії	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні завдання самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
Фізика з основами геофізики	лекції, лабораторні роботи, (віртуальний) експеримент	захист лабораторної роботи, підсумкове (тестове) оцінювання
Основи метеорології	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький), (розповідь, лекції, консультації, письмові і усні перевірки самостійної роботи студентів, лабораторні заняття, бесіда, дискусія, діалог, індивідуальний/груповий проект, презентація, ділова/рольова симуляційна гра)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
Основи біогеографії	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати); тестовий контроль
Курсова робота 2 курс	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації.	презентація, публічний захист
Курсова робота 3 курс	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації.	презентація, публічний захист
Геофізика і геохімія	інформаційно-рецептивний	усний контроль і

		ландшафтів	(словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково- пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Вступ до фаху	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково- пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до семінарських/практичних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка; тестовий контроль
<p><i>ПР26. Демонструвати вміння зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності суспільства на основі розуміння набутої предметної області, використовувати різні види і форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</i></p>	☐	Атестація (Кваліфікаційна робота)	вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, експериментальні, наукові, консультації	презентація, публічний захист
		Виробнича практика	групові та індивідуальні завдання, вивчення інформаційних ресурсів, дослідницькі, пошукові, консультації.	щоденник практики, презентація, матеріали практики, публічний захист
		Іноземна мова (англійська)	практичний, серед яких пояснення, бесіда, демонстрація, візуалізація, самостійна робота, дискусія	усний та письмовий контроль. практичний контроль, спостереження, тестовий контроль
		Іноземна мова (I)	практичний, серед яких пояснення, бесіда, демонстрація, візуалізація, самостійна робота, дискусія	усний та письмовий контроль. практичний контроль, спостереження, тестовий контроль
		Фізична культура	репродуктивний, частково- пошуковий, дослідницький методи, методи вдосконалення та закріплення рухових дій	усне опитування, контроль самостійної роботи, практичне виконання фізичних вправ
		Історія української культури	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усне і письмове опитування, контроль самостійної роботи, контрольна робота, підсумковий контроль, тестовий контроль
		Історія України	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усне і письмове опитування, контроль самостійної роботи, контрольна робота, підсумковий контроль, тестовий контроль
		Філософія	метод проблемного викладання, частково- пошуковий, інтерактивний	усне і письмове опитування, контроль самостійної роботи, контрольна робота, підсумковий контроль, тестовий контроль
<p><i>ПР24. Демонструвати вміння зображувати поверхню Землі та окремих її частин на планах і картах.</i></p>	☐	Картографія з основами топографії	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково- пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький)	усний контроль і самоконтроль; письмовий контроль (звіти до лабораторних робіт, самостійні роботи, контрольні роботи, реферати, самоконтроль та взаємоперевірка); лабораторно-практичний контроль; тестовий контроль
		Атестація	вивчення інформаційних	презентація, публічний

	(Кваліфікаційна робота)	ресурсів, дослідницькі, пошукові, експериментальні, наукові, консультації	захист
--	----------------------------	--	--------